

Minimapopulatie & Inkomenseffecten

Kempengemeenten:
Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en
Reusel–De Mierden

Samenwerking
Kempengemeenten

Opdrachtgever Kempengemeenten

Datum

September 2024

Auteurs

Jitske Kooistra-van der Wijk
Marijke Bos

KWIZ

Stavangerweg 23 - 5
9723 JC Groningen
050 - 5252473
contact@kwiz.nl

Uitgave

Deze publicatie is een uitgave van KWIZ. Het overnemen van cijfers en/ of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd en/ of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Samenvatting en conclusie	4
S.1. Armoede Index	4
S.2. Inkomenseffecten	6
S.3. Scenarioanalyse	7
S.4. Aanbevelingen	8
1. Minimahuishoudens in de Kempengemeenten	11
1.1. Alle huishoudens	11
1.1.2. Eigen woning bezit	12
1.2. Minimahuishoudens	12
1.3. Kinderen	19
1.4. Minimahuishoudens, alle vermogens	20
2. Gebruik inkomensondersteunende voorzieningen	21
2.1. Regelingen voor het minimabeleid	21
2.2. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	21
2.3. Individuele bijzondere bijstand	21
2.4. Individuele inkomenstoelage	22
2.5. Collectieve zorgverzekering	22
2.6. Participatieregeling 18+	23
2.7. Stichting Leergeld	23
2.8. Energietoelage	24
2.9. Studietoelage	24
2.10. Woonkostentoeslag	25
3. Inkomenseffecten	26
3.1. Introductie op de inkomenseffecten	26
3.1.1. Voorbeeldhuishoudens	26
3.1.2. Opbouw totaal inkomen	26
3.1.3. Uitgaven	27
3.1.4. Uitgangspunten	28
3.1.5. Kanttekening	29
3.2. Resultaten inkomenseffecten	30
3.2.1. Alleenstaande	30
3.2.2. Alleenstaande ouder met kinderen van 8 en 13 jaar	32
3.2.3. Paar zonder kinderen	33
3.2.4. Paar met kinderen van 8 en 13 jaar	34
3.2.5. Alleenstaande AOW-leeftijd	36
3.2.6. Paar AOW-leeftijd	37
3.3. Vergelijking resultaten met rapport Commissie Sociaal Minimum	38
4. Scenarioanalyse	39
4.1. Introductie scenario	39
4.2. Uitwerking scenarioanalyse	41
4.3. Effect op bestedingsruimte van minimahuishoudens	42
4.4. Programmakosten per gemeente	46
Bijlage 1. Overzicht minimaregelingen	48
Bijlage 2. Financieel maandoverzicht	49
Bijlage 3. Uitsplitsing gemeentelijke bijdragen	55
Bijlage 4. Bedrag collectieve zorgverzekering	56
Bijlage 5. Verkorte begrotingen per huishoudtype	57

Inleiding

Gemeenten hebben de zorgplicht om de leefsituatie en het toekomstperspectief van inwoners die in armoede verkeren, te verbeteren. Daarnaast hebben zij de taak en het belang om inwoners te stimuleren om zoveel mogelijk zelfstandig in hun levensonderhoud te voorzien.

Het minimabeleid is ook in de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden (in totaal ruim 92.000 inwoners) een actueel thema. De vijf gemeenten werken samen in de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK). Binnenkort gaan zij aan de slag met een nieuwe Kadernota Geldzorgen¹. Voorliggend onderzoek heeft als doelstelling om de huidige situatie in beeld te brengen op basis van feitelijke informatie, zodat deze informatie als input meegenomen kan worden voor de nieuwe kadernota.

De Kempengemeenten hebben KWIZ gevraagd om de effecten te onderzoeken die de landelijke en gemeentelijke regelingen hebben op de bestedingsruimte van minima. Op dit moment gelden de meeste gemeentelijke regelingen in de Kempengemeenten tot 120 of 130 procent van het Wettelijk sociaal minimum (Wsm)²; de primaire minimadoelgroep. Dit onderzoek, bestaande uit verschillende deelonderzoeken, biedt inzicht in de doelgroep van het minimabeleid, het bereik van de regelingen en de effecten van het landelijke en lokale beleid op de bestedingsruimte van minima. Hieronder wordt de methodiek van de twee deelonderzoeken toegelicht: de Armoede Index en de Inkomenseffectrapportage.

Opzet van de Armoede Index

De Armoede Index is een door KWIZ ontwikkeld analysemodel. Deze index wordt samengesteld op basis van een combinatie van gemeentelijke gebruiksgegevens, geëxtrapolerde CBS-gegevens en kengetallen op basis van ervaringscijfers bij andere gemeenten. Met als resultaat een schatting van het aantal minimahuishoudens dat tot de doelgroep van het minimabeleid behoort. Dit zijn de minimahuishoudens op 1 januari 2024 met een inkomen tot maximaal 130 procent Wsm³ en een vermogen binnen de grenzen van de Participatiewet. Daarnaast wordt het gebruik van de regelingen in 2023 weergegeven, op basis van aantallen die door de gemeenten zijn aangeleverd. Vergelijkingen met andere gemeenten die worden gedaan zijn gebaseerd op ervaringscijfers van KWIZ.

Opzet van de Inkomenseffectrapportage (IER)

We brengen voor zes verschillende voorbeeldhuishoudtypen met vier verschillende inkomensniveaus in beeld hoeveel zij maandelijks aan gemeentelijke regelingen en landelijke toeslagen kunnen ontvangen in 2024. Het gaat om inkomens van 100 tot en met 130 procent Wsm. Meer specifiek gaat het om de effecten van het vergaren van meer inkomen door werk (bijv. vanuit een bijstandssituatie). Daarnaast wordt ook de inkomenssituatie voor langdurige bijstandshuishoudens in beeld gebracht, die recht hebben op de individuele inkomensvoet. Met behulp van landelijke inkomensnormen, landelijke toeslagen en informatie over gemeentelijke regelingen is per huishoudtype het inkomen bepaald. Voor de vaste uitgaven is uitgegaan van cijfers en normen van het Nibud⁴. Voor de andere uitgaven is waar mogelijk gebruikgemaakt van lokale tarieven (zoals huur en waterschapsbelasting). Tenslotte worden de gemeentelijke regelingen omgezet in een maandbedrag. Op die manier ontstaat per huishoudtype een overzicht van de inkomsten en uitgaven per maand.

¹ Hoewel de vijf gemeenten samenwerken in de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten gaan vier gemeenten aan de slag met de gezamenlijke nieuwe kadernota. Gemeente Oirschot neemt geen deel aan dit beleidsplan.

² Volgens de Rijksoverheid is het sociaal minimum een bedrag dat iemand minimaal nodig heeft om van te leven. Elk halfjaar wordt het sociaal minimum door de overheid opnieuw bepaald. Dit bedrag hangt af van leeftijd en leefsituatie. Het sociaal minimum wordt ook wel het bestaansminimum genoemd.

³ Dit betekent dat de doelgroep wordt geschat met een inkomensniveau van 100, 110, 120 en 130 procent Wsm (niet alleen op 130 procent Wsm).

⁴ Het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) is een onafhankelijke stichting die informeert en adviseert over financiën van huishoudens.

Opzet van de scenarioanalyse

Naar aanleiding van de resultaten uit de Armoede Index en Inkomenseffectrapportage, wordt in voorliggend rapport een scenario verkend wanneer de inkomensgrenzen van een aantal minimaregelingen worden verruimd. De huidige situatie wordt geschetst waarna het scenario met bijbehorende aannames wordt beschreven. Vervolgens worden de effecten van het beleidsscenario op twee manieren in beeld gebracht:

- De wijziging in de programmakosten voor de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel – De Mierden;
- De effecten op de bestedingsruimte van de doelgroep minimahuishoudens.

Leeswijzer

In de samenvatting worden de belangrijkste bevindingen uiteengezet. De eerste hoofdstukken van deze rapportage geeft inzicht in de schatting van de minimadoelgroep (1) en het bereik van de gemeentelijke minimaregelingen (2). Het derde hoofdstuk geeft inzicht in de inkomenseffecten; de invloed van het landelijke en gemeentelijke beleid op de bestedingsruimte van minimahuishoudens. Hoofdstuk 4 bespreekt de effecten van een verruiming van inkomensgrenzen op de bestedingsruimte van minimahuishoudens en op de programmakosten voor de gemeente. De onderzoeksmethodiek wordt eveneens toegelicht.

Het rapport wordt afgesloten met een vijftal bijlagen. In bijlage 1 staat een overzicht van de gemeentelijke regelingen. In de tweede bijlage worden de volledige begrotingen getoond. De derde bijlage geeft inzicht in de maandelijkse gemeentelijke bijdrage voor de verschillende regelingen per huishouden bij een (langdurig) inkomen van 100 procent Wsm. Bijlage 4 geeft inzicht in de achterliggende cijfers van de collectieve zorgverzekering die zijn gebruikt in de scenarioanalyse. De vijfde bijlage toont verkorte begrotingen, behorend bij de scenarioanalyse.

Samenvatting en conclusie

In de samenvatting staan de belangrijkste bevindingen vanuit de schatting van de minimapopulatie (Armoede Index) en de inkomenseffecten weergegeven. De samenvatting wordt afgesloten met aanbevelingen die voortvloeien uit de belangrijkste bevindingen.

S.1. Armoede Index

S.1.1. Aantal minimahuishoudens

In onderstaande tabel staat weergegeven hoeveel huishoudens naar schatting een inkomen tot 120 procent van het Wettelijk sociaal minimum (Wsm) hebben, uitgesplitst naar de betreffende gemeente. De peildatum betreft 1 januari 2024. Van de Kempengemeenten heeft Bladel het hoogste percentage (5,4 procent) minimahuishoudens tot 120 procent Wsm en Reusel – De Mierden het laagste percentage (4,7 procent). Gemiddeld heeft circa 7 à 8 procent van alle huishoudens in vergelijkbare gemeenten met minder dan 50.000 inwoners een inkomen tot 120 procent Wsm. Alle vijf Kempengemeenten hebben een lager aandeel minimahuishoudens ten opzichte van vergelijkbare gemeenten.

Tabel S1.1.1. Minimahuishoudens naar inkomensverdeling (cumulatief) per gemeente

Gemeente	Inkomen	Aantal	Aandeel
Bergeijk	Tot 100% Wsm	265	3,2%
	Tot 120% Wsm	430	5,2%
	Totaal huishoudens	8.196	100%
Bladel	Tot 100% Wsm	330	3,6%
	Tot 120% Wsm	490	5,4%
	Totaal huishoudens	9.046	100%
Eersel	Tot 100% Wsm	260	3,1%
	Tot 120% Wsm	450	5,3%
	Totaal huishoudens	8.436	100%
Oirschot	Tot 100% Wsm	255	3,2%
	Tot 120% Wsm	420	5,2%
	Totaal huishoudens	8.081	100%
Reusel-De Mierden	Tot 100% Wsm	180	3,1%
	Tot 120% Wsm	270	4,7%
	Totaal huishoudens	5.743	100%

Kenmerken doelgroep minimabeleid

Van de huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm heeft 22 tot 29 procent een uitkering vanuit de Participatiewet (gekeken naar de vijf Kempengemeenten). Het gaat om de voornaamste inkomensbron van een huishouden⁵. Daarnaast heeft 37 tot 44 procent AOW en krijgt 30 tot 37 procent een andersoortig inkomen, bijvoorbeeld uit de WW of een baan. De verdeling van inkomensbronnen verschilt per Kempengemeente.

Ten opzichte van vergelijkbare gemeenten valt op dat het aandeel minimahuishoudens met een uitkering vanuit de Participatiewet lager ligt in de Kempengemeenten (vergelijkbare gemeenten:

⁵ In de praktijk zullen huishoudens soms ook meerdere inkomensbronnen hebben; er is dan overlap. Bijvoorbeeld in het geval van een arbeidsongeschiktheidsuitkering die wordt aangevuld met een uitkering vanuit de Participatiewet.

45 à 50 procent op 100 procent Wsm). Het aandeel huishoudens met een AOW-uitkering ligt juist hoger dan gemiddeld (vergelijkbare gemeenten: 25 à 30 procent op 100 procent Wsm).

Naar huishoudtype vormt ongeveer de helft van de minimahuishoudens een alleenstaand huishouden. Verder bestaat een vijfde uit paren zonder kinderen en een vijfde uit paren met kinderen. Een tiende van de minimahuishoudens vormt een eenoudergezin.

S.1.2. Bereik regelingen

Om ervoor te zorgen dat inwoners met een laag inkomen kunnen participeren in de samenleving bieden de gemeenten een aantal miniregelingen aan. Het aanbod aan regelingen is deels geharmoniseerd, maar er bestaan ook kleine verschillen (zie bijlage 1). Onderstaand wordt het bereik van de gemeentelijke regelingen weergegeven.

Voor de woonkostentoeslag en de studietoeslag kan niet de volledige doelgroep worden geschat omdat de regelingen specifieke voorwaarden hanteren⁶.

Op basis van de door de Kempengemeenten aangeleverde gebruikscijfers over 2023, is het (geschatte) bereik per regeling berekend. Het volgende valt daarbij op:

- Het bereik van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen ligt aanzienlijk lager dan in veel andere gemeenten.
- Het bereik van de individuele inkomenstoelage en individuele bijzondere bijstand ligt in lijn met vergelijkbare gemeenten.
- De participatieregeling 18+ wordt door een relatief klein deel van de doelgroep gebruikt; minder dan 10 procent van de doelgroep maakt hier gebruik van. In veel gemeenten ligt dit aandeel hoger⁷.
- Het bereik van de collectieve zorgverzekering ligt in lijn met vergelijkbare gemeenten of er net onder, afhankelijk van de gemeente.
- De Kempengemeenten hebben in 2023 de energietoelage uitgekeerd aan huishoudens met een inkomen van maximaal 120 procent Wsm. Er werd geen vermogenstoets toegepast. In het aantal gebruikers zijn ook de nabetalings van 2023 (gedaan in 2024) meegerekend. De gemeenten hebben ruim 80 procent van de doelgroep met een inkomen tot 120 procent Wsm (en mogelijk een vermogen boven de grenzen van de Participatiewet) bereikt. Het bereik ligt in lijn met vergelijkbare gemeenten.
- Voor de kinderen is ondersteuning vanuit Stichting Leergeld beschikbaar voor binnen- en buitenschoolse activiteiten. Het bereik van Stichting Leergeld ligt in de Kempengemeenten hoog ten opzichte van vergelijkbare gemeenten.

Tabel S1.2.1. Bereik inkomensondersteunende regelingen

Categorie	Bergeijk	Bladel	Eersel	Oirschot	Reusel – De Mierden	Landelijk
Regelingen voor volwassenen						
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	33%	40%	44%	22%	34%	70 – 75%
Individuele bijzondere bijstand	24%	21%	22%	28%	20%	20 – 25%
Individuele inkomenstoelage	43%	48%	54%	48%	37%	40 – 45%
Collectieve zorgverzekering	30%	34%	37%	21%	39%	35 – 40%

⁶ Woonkostentoeslag geldt voor inwoners die geen huurtoelage van de belastingdienst kunnen krijgen. Voor deze regeling geldt tevens een maximaal toegestane huurgrens. Studietoelage geldt voor studenten met een beperking of chronische ziekte waardoor het lastiger is om te werken.

⁷ Vanaf 1 januari 2024 is het beschikbare bedrag per persoon verruimd van € 150 naar € 180. Tevens geldt sinds deze datum dat de bestedingsdoelen zijn uitgebreid. De bereikcijfers van 2024 kunnen daarom afwijken.

Participatie-regeling 18+	4%	8%	6%	5%	8%	35 – 40%
Energietoeslag	81%	81%	83%	89%	89%	80 - 90%
Regelingen voor kinderen						
Stichting Leergeld ⁸	65%	55%	77%	56%	90%	35 – 40%

S.2. Inkomenseffecten

S.2.1. Effect van (maximaal) gebruik gemeentelijke regelingen

Huishoudens die van alle gemeentelijke regelingen⁹ gebruikmaken waar zij recht op hebben, hebben daardoor logischerwijs **(meer) budget** over aan het einde van de maand dan huishoudens die van geen enkele regeling gebruikmaken. Dit effect is het grootst voor gezinnen; door de samenstelling van hun huishouden kunnen zij immers de meeste vergoedingen vanuit de regelingen ontvangen. Voor een aantal voorbeeldhuishoudens is de (maximale) bijdrage van de gemeente noodzakelijk om rond te komen. Dit geldt voor:

- Paren zonder kinderen
- Paren met kinderen (8 en 13 jaar)

Zonder de maximale gemeentelijke bijdrage komen deze huishoudens maandelijks geld tekort bij een inkomen op bijstandsniveau.

Overigens is het zo dat het maximale bedrag dat minima vanuit de toeslagen van het Rijk kunnen ontvangen (onder andere huurtoeslag, zorgtoeslag, kindgebonden budget) een stuk hoger is dan het maximale bedrag van de gemeentelijke regelingen. Dit is ook in andere gemeenten het geval.

Conclusie

De gemeentelijke regelingen bieden (extra) financiële bestedingsruimte. Voor sommige huishoudens is dat noodzakelijk om maandelijks rond te kunnen komen. Daarnaast is het belangrijk dat minima van de landelijke toeslagen gebruikmaken waar zij recht op hebben.

S.2.2. Financiële verschillen tussen inkomen op bijstandsniveau of een hoger inkomen tot 130% Wsm

In hoeverre loont het financieel gezien om (meer) te gaan werken? Dit hangt van een aantal factoren af: huishoudsamenstelling, de nieuwe inkomenshoogte en daarmee het (verliezen van het) recht op gemeentelijke regelingen en de eventuele afname van landelijke toeslagen. In de volgende punten worden deze effecten verduidelijkt:

- Voor de gemeentelijke regelingen geldt dat bij een inkomen boven 100 procent Wsm, het recht op kwijtschelding vervalt. Bij een inkomen hoger dan 120 procent Wsm vervallen de meeste gemeentelijke regelingen in de Kempengemeenten, met uitzondering van Stichting Leergeld (130 procent Wsm¹⁰). Van hoe meer regelingen een huishouden gebruik kan maken, hoe groter het bedrag is dat het huishouden kan 'verliezen' indien het inkomen stijgt.
- Voor de landelijke toeslagen en regelingen geldt dat deze afnemen bij een hoger inkomen, behalve bij alleenstaande ouders. De toeslagen dalen bij paren (met en zonder kinderen) eerder én sneller in vergelijking met alleenstaanden. Bij alleenstaande ouders zien we dat het bedrag aan landelijke toeslagen toeneemt door belastingvoordeel.
- Tenslotte krijgen huishoudens die vanuit de bijstand aan het werk gaan, te maken met werkgerelateerde kosten, waardoor hun uitgaven iets stijgen. Voor alleenstaande ouders

⁸ Het hoge bereik zou deels verklaard kunnen worden doordat Oekraïense kinderen ook gebruik konden maken Stichting Leergeld. Voor hen gold in eerste instantie dat er ruimhartiger met de inkomensgrenzen is omgegaan.

⁹ De volgende regelingen zijn meegenomen in de berekeningen: kwijtschelding gemeentelijke heffingen, korting op de collectieve zorgverzekering, participatieregeling 18+ en Stichting Leergeld. Tevens is een huishoudtype meegenomen waarin ook met de individuele inkomensvoorslag wordt gerekend.

¹⁰ In Bladel, Bergeijk, Eersel en Reusel-De Mierden geldt een inkomensgrens van 130 procent Wsm. In Oirschot wordt een inkomensgrens tot 120 procent Wsm gehanteerd. Dit is echter geen harde grens; ook gezinnen met een iets hoger huishoudinkomen komen in sommige gevallen in aanmerking voor ondersteuning vanuit Stichting Leergeld.

komen hier de kosten voor kinderopvang bij (al krijgen ze daar via de kinderopvangtoeslag weer een (groot) deel van terug).

In combinatie met elkaar zorgen bovenstaande ontwikkelingen ervoor dat:

- Bij het niet gebruiken van de gemeentelijke regelingen: alle huishoudens een hoger maandelijks budget overhouden, bij elke inkomensstijging (van 110 tot 130 procent Wsm). In dit geval zorgt een hoger inkomen altijd voor een hoger maandbudget.
- Huishoudens die wel gebruikmaken van de gemeentelijke regelingen houden bij een inkomen tussen 110 en 130 procent Wsm bijna altijd een hoger budget over dan in de bijstand; werken vanuit de bijstand loont dus. Uitzondering is de alleenstaande ouder; dit huishoudtype houdt bij een inkomen van 100 procent Wsm meer budget aan het einde van de maand over dan bij een inkomen van 110 procent Wsm. Het hogere loon kan het wegvallen van de kwijschelding en de (werk- en opvang gerelateerde) kosten die deze alleenstaande ouder nu moet maken, niet compenseren.
- De combinatie van het wegvallen van het recht op de meeste gemeentelijke regelingen (boven een inkomen van 120 procent Wsm) en de afname van landelijke toeslagen leidt er echter soms toe dat *tussen* deze inkomenscategorieën wel enig verschil ontstaat. Dit is het geval bij paren met de AOW-leeftijd; zij hebben bij een inkomen van 120 procent Wsm een hoger budget dan bij een inkomen van 130 procent Wsm (mits zij gebruikmaakten van alle gemeentelijke regelingen). Het is echter niet reëel dat het inkomen van paren met de AOW-leeftijd stijgt.

Conclusie

Wanneer huishoudens die in één van de zes onderzochte huishoudtypes alle gemeentelijke regelingen ontvangen, loont werken tegen een hoger inkomen bijna altijd. De uitzondering hierop vormen alleenstaande ouders; zij hebben op een inkomensniveau van 110 procent Wsm minder budget dan in de bijstand.

Tot slot is het zo dat alle huishoudens die vanuit de bijstand gaan werken tegen een loon van 110, 120 en 130 procent Wsm maandelijks voldoende budget hebben om zowel de basisuitgaven als de uitgaven voor sociale participatie te bekostigen, met én zonder de gemeentelijke regelingen¹¹.

S.3. Scenarioanalyse

Naar aanleiding van bovenstaande resultaten is een beleidsscenario verkend waarbij de inkomensgrens van een aantal regelingen wordt verruimd van 120 naar 130 procent Wsm. Het gaat om de volgende regelingen: Collectieve zorgverzekering, Participatieregeling 18+ en Stichting Leergeld (alleen Oirschot). De gedane aannames staan beschreven in hoofdstuk 4.

S.3.2 Effect op de bestedingsruimte van minima

De verruiming van de inkomensgrenzen heeft een positief effect op de bestedingsruimte van huishoudens. Voor alle huishoudens stijgt het maandelijks budget met € 64 tot € 129, afhankelijk van het huishoudtype. Daarnaast zijn enkele ontwikkelingen zichtbaar:

- De stijging van het bedrag aan gemeentelijke regelingen heeft relatief gezien meer impact voor paren dan voor alleenstaanden (omdat paren in de huidige situatie – dus voor het scenario – minder budget te besteden hadden dan alleenstaanden);
- Paren met en zonder kinderen hadden op de inkomensniveaus 120 en 130 procent Wsm vrijwel evenveel budget; zij gingen er nauwelijks op vooruit als zij meer gingen werken. Als de inkomensgrenzen worden verruimd naar 130 procent Wsm, wordt het verschil in budget tussen beide inkomensniveaus groter.
- AOW-gerechtigde paren ervoeren een terugval in budget tussen 120 en 130 procent Wsm. Wanneer de inkomensgrenzen verruimd worden, gaan zij er ook tussen 120 en 130 procent Wsm op vooruit in budget.

¹¹ Er vindt weliswaar een terugval in budget plaats voor alleenstaande ouders als zij gaan werken van 100 procent Wsm naar 110 procent Wsm, ze blijven voldoende budget overhouden na aftrek van alle uitgaven.

S.3.2 Programmakosten

De programmakosten nemen voor alle Kempengemeenten toe wanneer de inkomensgrenzen van de betreffende regelingen worden verruimd. Verhoudingsgewijs is de toename in programmakosten voor de collectieve zorgverzekering groter dan voor de participatieregeling omdat de collectieve zorgverzekering een hoger bereik (dus meer gebruikers) heeft. Op basis van de gedane aannames zijn de meerkosten voor de verruiming van de inkomensgrenzen als volgt:

Tabel S.3.2. Meerkosten bij verruiming inkomensgrenzen Kempengemeenten

Scenario	Collectieve zorgverzekering	Participatieregeling 18+	Stichting Leergeld
Bergeijk	€ 24.731	€ 1.440	-
Bladel	€ 39.642	€ 900	-
Eersel	€ 40.423	€ 1.620	-
Oirschot	€ 17.304	€ 1.440	€ 8.140 ¹²
Reusel-De Mierden	€ 22.363	€ 540	-

S.4. Aanbevelingen

Voor verschillende kostensoorten bieden de Kempengemeenten ondersteuning aan: zorgkosten, participatie voor volwassenen en binnen- en buitenschoolse activiteiten voor kinderen. Daarbij wordt de langdurige minimadoelgroep ondersteund met de individuele inkomensvoet. Er zitten geen dubbelingen in het aanbod: voor de verschillende kostensoorten wordt via één regeling of organisatie ondersteuning aangeboden. Vanuit voorliggend onderzoek geven de bevindingen echter ook aanleiding tot het geven van aanbevelingen voor het aanbod aan minimaregelingen. Hieronder worden deze uiteengezet.

Kwetsbare doelgroepen

Het bereik van de regelingen laat zien dat de *kwijtschelding van gemeentelijke belastingen* door ongeveer 20 tot 40 procent van de doelgroep wordt gebruikt. Aangezien de kwijtschelding beschikbaar is voor de huishoudens met een inkomen op bijstandsniveau, wordt een relatief kwetsbare doelgroep (in termen van financiële ruimte) met deze ondersteuning niet bereikt. Uit de inkomenseffecten blijken juist huishoudens die moeten rondkomen op bijstandsniveau weinig bestedingsruimte te hebben als zij niet van gemeentelijke regelingen – zoals de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen – gebruikmaken¹³. Bovendien is de groep huishoudens op bijstandsniveau relatief gezien vaker langdurig minima dan huishoudens met een hoger inkomen.

We adviseren de gemeente om in te zetten op een hoger bereik van de kwijtschelding van gemeentelijke heffingen. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden. *Een aantal van de gedane aanbevelingen kan ook toegepast worden bij andere gemeentelijke regelingen.* Het gaat om de volgende aanbevelingen:

- Automatisch/ambtshalve toekennen: In de Kempengemeenten is het al mogelijk om de kwijtschelding ambtshalve toe te kennen waardoor meerdere jaren achtereen aanvragen niet nodig is. Hier wordt dus reeds op ingezet.
- Onderzoek of het aanvraagformulier vereenvoudigd kan worden. Evalueer, samen met de afdeling communicatie en indien mogelijk ook ervaringsdeskundigen/minima zelf, hoe het invullen zo gemakkelijk mogelijk kan worden gemaakt. Natuurlijk dient er wel aan de wettelijke eisen voor het aanvragen van deze regelingen te worden voldaan.
- Zorg voor een overzichtelijke weergave van het minimabeleid op B1-niveau.
- Communiceer over de mogelijkheden en vereenvoudig het aanvragen van meerdere regelingen: als inwoners met een hulpvraag binnenkomen en één regeling aanvragen, wijs ze dan ook op de andere regelingen waarvoor zij in aanmerking komen. Bij voorkeur met één aanvraagformulier.

¹² De genoemde bedragen bij Stichting Leergeld zijn niet in hun volledigheid toe te schrijven als extra kosten voor de Kempengemeenten. Het geeft een beeld van de extra programmakosten voor Stichting Leergeld. Dit zou kunnen doorwerken in de subsidiebedragen die de Kempengemeenten verstrekken.

¹³ Dit is met name zichtbaar voor paren met en zonder kinderen. Zij kunnen op bijstandsniveau niet rondkomen als zij geen gebruikmaken van alle beschikbare regelingen.

Aanbeveling 1

Ondersteun de huishoudens op bijstandsniveau door in te zetten op het bereik van de kwijschelding van gemeentelijke belastingen. Bijvoorbeeld door de aanvraagformulieren te vereenvoudigen, het volledige regelingsaanbod onder de aandacht te brengen en communicatie op B1-niveau aan te bieden.

Participatieregelingen**Volwassenen**

De Participatieregeling 18+ heeft een relatief laag bereik in vergelijking tot andere gemeenten. Hoewel per volwassene € 150 op jaarbasis (in 2023) beschikbaar is om in te zetten voor sportieve, culturele en recreatieve doeleinden, maken huishoudens hier weinig gebruik van. Dit kan verschillende oorzaken hebben. De Kempengemeenten hebben al acties ondernomen om het gebruik te laten toenemen: per 1 januari 2024 is het beschikbare bedrag verhoogd naar € 180. Tevens geldt sinds deze datum dat de bestedingsdoelen zijn uitgebreid. Het komende jaar zal moeten uitwijzen of deze aanpassingen inderdaad leiden tot een hoger gebruik en bereik.

De mogelijkheid bestaat echter ook dat een verklaring voor het lage bereik zit in de manier waarop de regeling wordt aangeboden. De wijze van aanvragen is op dit moment in de Kempengemeenten als volgt. Inwoners dienen eerst zelf de kosten voor te schieten, waarna een declaratie ingediend kan worden. Daarna wordt het volledige bedrag uitgekeerd. In andere gemeenten hebben we gezien dat deze wijze van verstrekking voor een hoge drempel zorgt. Mogelijke opties zijn om het volledige bedrag te verstrekken op het moment van aanvragen of een participatiepas of participatiewebshop aan te bieden waarmee betaald kan worden bij aanbieders. De drempel om gebruik te maken van de participatieregeling is in dat geval een stuk lager.

Ons advies is daarom om de ontwikkeling in gebruikscijfers goed in beeld te houden. Breng ook in kaart welke oorzaken ervoor zorgen dat volwassenen weinig gebruikmaken van de beschikbare ondersteuning (bijvoorbeeld middels een kwantitatief of kwalitatief behoeftenonderzoek), zodat beter ingespeeld kan worden op de behoeften van inwoners. Kunnen meedoen aan de samenleving is immers een belangrijke voorwaarde, ook voor het behouden van verbinding met de sociale omgeving en voor het zetten van stappen op de participatieladder (eventueel ook richting vrijwilligerswerk of betaald werk).

Kinderen

Voor kinderen is binnen de Kempengemeenten ondersteuning beschikbaar vanuit Stichting Leergeld om binnen- en buitenschoolse activiteiten te ondernemen. Het bereik van Stichting Leergeld is hoog; veel kinderen uit de doelgroep maken gebruik van deze ondersteuning. Voor deze regeling wordt een hogere inkomensgrens (130 procent Wsm) gehanteerd dan voor de overige minimaregelingen (100 of 120 procent Wsm). Gezien het grote bereik van de doelgroep is het advies om deze (hogere) inkomensgrens te handhaven.

Het hoge bereik en het gemiddelde verstrekkingbedrag per kind (€ 350) van Stichting Leergeld laten ook zien dat er behoefte is aan ondersteuning voor kinderen. In tegenstelling tot de meeste andere gemeenten wordt in de Kempengemeenten echter niet (ook) een gemeentelijke regeling aangeboden die de participatie van kinderen ondersteunt. Enerzijds zorgt dit voor een duidelijk aanbod; ondersteuning voor kinderen is via één organisatie beschikbaar en laagdrempelig. Anderzijds is de ondersteuning voor kinderen volledig extern belegd; Stichting Leergeld draagt hierdoor mede namens de gemeente de *volledige zorg* voor de financiële ondersteuning van gezinnen met kinderen. Dat vraagt om een goede samenwerkingsrelatie met Stichting Leergeld. Op dit moment is daar zeker sprake van: de onderlinge samenwerking is goed. Dit is en blijft van groot belang; blijf hierin investeren.

Aanbeveling 2

Monitor of de verhoging van het verstrekkingbedrag en verruiming van bestedingsdoeleinden zorgt voor een toename in het aantal gebruikers. Onderzoek daarnaast andere mogelijke oorzaken voor het lage bereik van de participatieregeling voor volwassenen. Probeer op basis van deze inzichten nog beter aan te sluiten bij de behoeften van inwoners, juist omdat participatie van belang is voor het brede welzijn van mensen (bij een (langdurig) laag inkomen). Bijvoorbeeld de wijze van verstrekking (nu vooraf kosten maken).

Aanbeveling 3

Blijf voor Stichting Leergeld de grens van 130 procent Wsm handhaven voor een hoog bereik. Blijf zorg dragen voor een goede samenwerkingsrelatie met Stichting Leergeld, aangezien de ondersteuning voor kinderen volledig extern belegd is.

Zorgkosten

Ondersteuning voor zorgkosten wordt in de Kempengemeenten aangeboden via een collectieve zorgverzekering. Zowel via CZ als via VGZ zijn drie pakketkeuzes mogelijk waarbij ook de optie wordt aangeboden om het wettelijke eigen risico volledig mee te verzekeren. Het bereik van de collectieve zorgverzekering (21 tot 34 procent) ligt iets onder het gemiddelde bereik in andere gemeenten (35 tot 45 procent), maar ligt in werkelijkheid hoger (in de bereikscijfers zijn de gebruikers van VGZ niet meegenomen). Het aanbod aan pakketkeuzes lijkt dus te passen bij de behoefte van de doelgroep; de pakketkeuzes geven de mogelijkheid om aan te sluiten bij de individuele zorgvraag.

In de inkomenseffecten is geen voorbeeldhuishoudtype doorgerekend met een zorgvraag. In andere gemeenten blijkt regelmatig dat zorgkosten de bestedingsruimte versmallen. Het is daarom van belang om de behoeften van de minimadoelgroep met een zorgvraag goed in beeld te houden: is en blijft het ondersteuningsaanbod via de collectieve zorgverzekering toereikend? En sluiten minima een collectief zorgverzekeringspakket af dat passend is bij hun zorgbehoefte (zo weinig mogelijk over- of onderverzekering)?

Aanbeveling 4

Het huidige aanbod aan zorgkosten via de collectieve ondersteuning lijkt aan te sluiten bij de behoefte van de doelgroep. Blijf monitoren of de ondersteuning toereikend is en blijft voor minima met een zorgvraag.

1. Minimahuishoudens in de Kempengemeenten

In dit hoofdstuk beschrijven we de omvang en samenstelling van de groepen huishoudens met inkomens tot 130 procent van het Wettelijke sociale minimum (Wsm) in de vijf afzonderlijke Kempengemeenten. Dit is de primaire doelgroep van het minimabeleid die centraal staat in dit onderzoek. Het aantal minimahuishoudens schatten we aan de hand van de Armoede Index¹⁴. De Armoede Index wordt samengesteld op basis van een combinatie van gemeentelijke gebruiksgegevens, geëxtrapoleerde CBS-gegevens en kengetallen op basis van ervaringscijfers bij andere gemeenten. Met als resultaat een schatting van het aantal minimahuishoudens dat tot de doelgroep van het minimabeleid hoort.

1.1. Alle huishoudens

Van de vijf gemeenten in de Kempengemeenten is Bladel het grootst met bijna 21.000 inwoners en is Reusel-De Mierden het kleinst met 13.577 inwoners. De gemeenten Eersel en Oirschot hebben de hoogste gemiddelde huishoudgroottes met respectievelijk 2,39 en 2,38. In alle vijf Kempengemeenten ligt de gemiddelde huishoudgrootte hoger dan het landelijk gemiddelde van 2,18 personen per huishouden.

De huishoudsamenstelling in de Kempengemeenten wijkt deels af van het landelijke beeld. Het aandeel huishoudens met alleenstaanden ligt in de Kempengemeenten over het algemeen lager dan het landelijk gemiddelde. Verder is het aandeel paren met en zonder kinderen in de Kempengemeenten in de gemeenten hoger dan het landelijke aandeel.

Onderstaand geven we de belangrijkste kenmerken van de bevolkingspopulatie in 2024 in de Kempengemeenten weer.

Tabel 1.1.1 Aantal huishoudens en inwoners Kempengemeenten

Categorie	Bergeijk	Bladel	Eersel	Oirschot	Reusel-De Mierden
Aantal huishoudens	8.196	9.046	8.436	8.081	5.743
Aantal personen	19.193	20.980	20.188	19.267	13.577
Gemiddelde huishoudgrootte	2,34	2,32	2,39	2,38	2,36

Tabel 1.1.2 Huishoudens naar type per Kempengemeente

Gemeente	Huishoudtype	Aantal	Aandeel	Aandeel landelijk
Bergeijk	Alleenstaand	2.386	29%	39%
	Alleenstaande ouder	463	6%	7%
	Paren zonder kinderen	2.931	36%	29%
	Paren met kinderen	2.416	29%	25%
	Totaal	8.196	100%	100%
Bladel	Alleenstaand	2.771	30%	39%
	Alleenstaande ouder	503	6%	7%
	Paren zonder kinderen	3.181	35%	29%
	Paren met kinderen	2.591	29%	25%
	Totaal	9.046	100%	100%
Eersel	Alleenstaand	2.536	30%	39%
	Alleenstaande ouder	425	5%	7%
	Paren zonder kinderen	2.951	35%	29%
	Paren met kinderen	2.524	30%	25%
	Totaal	8.436	100%	100%

¹⁴ In bijlage 4 staat de onderzoeksmethodiek van de Armoede Index beschreven.

Gemeente	Huishoudtype	Aantal	Aandeel	Aandeel landelijk
Oirschot	Alleenstaand	2.345	29%	39%
	Alleenstaande ouder	451	6%	7%
	Paren zonder kinderen	2.813	34%	29%
	Paren met kinderen	2.472	31%	25%
	Totaal	8.081	100%	100%
Reusel-De Mierden	Alleenstaand	1.699	30%	39%
	Alleenstaande ouder	294	5%	7%
	Paren zonder kinderen	2.021	35%	29%
	Paren met kinderen	1.729	30%	25%
	Totaal	5.743	100%	100%

1.1.2. Eigen woning bezit

Het eigen woningbezit ligt in de Kempengemeenten hoger dan in andere gemeenten in Nederland¹⁵. In Nederland is gemiddeld 57,1 procent van de woningen een koopwoning. Voor Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel – De Mierden is dit respectievelijk 77,6, 74,3, 73,9, 75,2 en 77,4 procent. Voor alle gemeentes ligt dit ruim boven het gemiddelde van Nederland.

We kunnen niet met zekerheid stellen dat ditzelfde beeld ook is te zien onder de minimapopulatie. Wel is het waarschijnlijk dat ook onder de minimapopulatie het aandeel eigen woning bezitters hoger ligt dan gemiddeld in Nederland. Dit kan van invloed zijn op het gebruik van de gemeentelijke minimaregelingen. Hiervoor geldt bij de meeste regelingen dat het eigen vermogen binnen de grenzen van de participatiewet¹⁶ moet vallen om gebruik te mogen maken van de regelingen. Voor het vermogen in de eigen woning geldt dat de waarde van de woning minus de hypotheekschuld niet hoger mag zijn dan € 63.900. Dat betekent in de meeste gevallen voor huishoudens die hun eigen woning (grotendeels) afgelost hebben dat zij geen gebruik mogen maken van de gemeentelijke regelingen wegens het grote eigen vermogen. Dit zou kunnen doorwerken in een relatief kleinere doelgroep voor het minimabeleid; in de Kempengemeenten ligt het aandeel minimahuishoudens lager dan in vergelijkbare gemeenten in Nederland.

1.2. Minimahuishoudens

In de volgende tabel staan de geschatte aantallen minimahuishoudens op 1 januari 2024 in de Kempengemeenten. Het betreft huishoudens met een inkomen tot maximaal 130 procent van het Wettelijk sociaal minimum (Wsm)¹⁷ zonder vermogen of met een laag vermogen binnen de grenzen van de participatiewet¹⁸.

Van alle huishoudens in de Kempengemeenten moeten (naar schatting) variërend per gemeente tussen de 3,1 en 3,6 procent rondkomen van een inkomen op bijstandsniveau (100 procent Wsm). Het gemiddelde percentage huishoudens met een dergelijk inkomen ligt landelijk tussen de 5 en 6 procent.

Het merendeel van de minimaregelingen wordt verstrekt tegen een inkomensgrens van 120 procent Wsm. Naar schatting heeft 4,7 tot 5,5 procent van de huishoudens een inkomen tot 120 procent Wsm in de Kempengemeenten. Het gemiddelde aandeel minimahuishoudens in andere (vergelijkbare) gemeenten is 7 à 8 procent; dit aandeel ligt in de Kempengemeenten dus iets

¹⁵ Waarstaatjegemeente.nl (n.d.)

¹⁶ Die vermogensgrens is € 15.150,- voor paren, een gezin of alleenstaande ouder en € 7.575,- voor een alleenstaande.

¹⁷ De normbedragen per maand per 1 januari 2024 zijn als volgt: voor personen van 21 jaar tot de AOW leeftijd: Alleenstaanden/alleenstaande ouders: €1.283,83. Partners / gehuwden en samenwonenden: € 1.834,04. Voor mensen vanaf de AOW-leeftijd zijn de bedragen als volgt: alleenstaanden en alleenstaande ouders: € 1.425,76 en voor gehuwden/samenwonenden: € 1.932,32. De bedragen betreffen de netto maandbedragen inclusief vakantie-uitkering.

¹⁸ Die vermogensgrens is € 15.150,- voor paren, een gezin of alleenstaande ouder en € 7.575,- voor een alleenstaande.

lager. De maximale inkomensgrens voor regelingen bedraagt 130 procent Wsm (Stichting Leergeld). Naar schatting heeft 5,8 tot 6,8 procent van alle huishoudens een inkomen tot 130 procent Wsm.

De volgende tabel bevat een overzicht van de actuele aantallen en aandelen minimahuishoudens per gemeente dat een inkomen heeft tot maximaal 130 procent van het Wettelijk sociale minimum voor het betreffende huishoudtype.

Tabel 1.2.1 Huishoudens naar inkomen per Kempengemeente

Gemeente	Inkomen	Aantal	Aandeel
Bergeijk	Tot 100% Wsm	265	3,2%
	Tot 110% Wsm	350	4,3%
	Tot 120% Wsm	430	5,2%
	Tot 130% Wsm	520	6,3%
	Overig	7.676	93,7%
	Totaal	8.196	100%
Bladel	Tot 100% Wsm	330	3,6%
	Tot 110% Wsm	390	4,3%
	Tot 120% Wsm	490	5,4%
	Tot 130% Wsm	614	6,8%
	Overig	8.432	93,2%
	Totaal	9.046	100%
Eersel	Tot 100% Wsm	260	3,1%
	Tot 110% Wsm	355	4,2%
	Tot 120% Wsm	450	5,3%
	Tot 130% Wsm	560	6,6%
	Overig	7.876	93,4%
	Totaal	8.436	100%
Oirschot	Tot 100% Wsm	255	3,2%
	Tot 110% Wsm	340	4,2%
	Tot 120% Wsm	420	5,2%
	Tot 130% Wsm	500	6,2%
	Overig	7.581	93,8%
	Totaal	8.081	100%
Reusel-De Mierden	Tot 100% Wsm	180	3,1%
	Tot 110% Wsm	219	3,8%
	Tot 120% Wsm	270	4,7%
	Tot 130% Wsm	330	5,8%
	Overig	5.413	94,2%
	Totaal	5.743	100%

Verdeling naar kenmerken

Om de cijfers van de Kempengemeenten in context te plaatsen, worden eerst een aantal landelijk gemiddelde cijfers geschetst. De cijfers van de afzonderlijke Kempengemeenten zijn vergeleken met de gemiddelde cijfers die we terugzien in andere vergelijkbare gemeenten. Er is gekeken naar gemeenten met een inwonertal tot 50.000: de afzonderlijke Kempengemeenten passen allemaal in deze categorie.

Ter illustratie: Hoewel de gemiddelde verdeling naar inkomensbron ook afhangt van de typering van de gemeente en inwoners, is het meestal zo dat bijstandsgerechtigden zo'n 45 – 50 procent

van deze doelgroep uitmaken, AOW'ers circa 30 procent en de groep overige minima varieert van 25 tot 30 procent (overig inkomen bestaat bijvoorbeeld uit inkomen uit werk of een andersoortige uitkering zoals WW).

Verder zien we in andere vergelijkbare gemeenten dat het gemiddeld aantal alleenstaanden tussen de 50 en 55 procent ligt bij minimahuishoudens. Het aandeel minimahuishoudens met thuiswonende kinderen is bij andere gemeenten 25 à 35 procent. Het aandeel paren zonder kinderen komt op ongeveer 20 procent.

Bergeijk

De doelgroep voor de regelingen met een inkomensgrens van 120 procent Wsm bestaat voor 26 procent uit huishoudens die een uitkering ontvangen vanuit de Participatiewet en voor 43 procent uit huishoudens met een AOW-uitkering. Ongeveer een derde heeft een overig inkomen. De gemeente Bergeijk heeft relatief minder huishoudens met een uitkering vanuit de Participatiewet en meer huishoudens met een AOW-uitkering in vergelijking met andere gemeenten met een inwonersaantal tot 50.000. Dit sluit ook aan bij de bevolkingssamenstelling van de gemeente: Bergeijk heeft relatief gezien meer AOW-gerechtigden dan landelijk gemiddeld.

Van alle minimahuishoudens tot 120 procent Wsm is het grootste deel (52 procent) alleenstaand. In totaal heeft 29 procent van de minimahuishoudens thuiswonende kinderen. Dit komt overeen met het aandeel wat we zien in vergelijkbare gemeenten.

Tabel 1.2.2 Inkomensbron en huishoudtype minima, inkomen tussen 100% en 130% Wsm

Categorie	100% Wsm		110% Wsm		120% Wsm		130% Wsm	
	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel
Inkomensbron								
Participatiewet	110	41%	110	31%	110	26%	110	21%
AOW inkomen	74	28%	135	39%	186	43%	243	47%
Ander inkomen	81	31%	105	30%	134	31%	167	32%
• WW/ WAO/ WAJONG	21	8%	29	8%	39	9%	47	9%
• ZZP	35	13%	40	12%	45	10%	50	10%
• Werk uit arbeid	25	9%	36	10%	50	12%	70	13%
Totaal	265	100%	350	100%	430	100%	520	100%
Huishoudtype								
Alleenstaand	132	50%	178	51%	224	52%	277	53%
Eenoudergezin	34	13%	42	12%	48	11%	55	11%
Paren zonder kinderen	49	18%	67	19%	81	19%	98	19%
Paren met kinderen	50	19%	63	18%	77	18%	90	17%
Totaal	265	100%	350	100%	430	100%	520	100%

Bladel

De doelgroep voor de regelingen met een inkomensgrens van 120 procent Wsm bestaat voor een kwart uit huishoudens die een uitkering ontvangen vanuit de Participatiewet en voor 42 procent uit huishoudens met een AOW-uitkering. Ruim een derde van de minimapopulatie heeft een overig inkomen. De gemeente Bladel heeft relatief minder huishoudens met een uitkering vanuit de Participatiewet en meer huishoudens met een AOW-uitkering in vergelijking met andere gemeenten. Dit sluit ook aan bij de bevolkingssamenstelling van de gemeente: Bladel heeft relatief gezien meer AOW-gerechtigden dan landelijk gemiddeld.

Van alle minimahuishoudens is het grootste deel (52 procent) alleenstaand. In totaal heeft ruim een kwart (28 procent) van de minimahuishoudens thuiswonende kinderen. Dit komt overeen met het aandeel wat we zien in vergelijkbare gemeenten.

Tabel 1.2.3 Inkomensbron en huishoudtype minima, inkomen tussen 100% en 130% Wsm

Categorie	100% Wsm		110% Wsm		120% Wsm		130% Wsm	
	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel
Inkomensbron								
Participatiewet	120	36%	120	31%	120	24%	120	20%
AOW inkomen	136	41%	165	42%	205	42%	270	44%
Ander inkomen	74	23%	105	27%	165	34%	224	36%
• WW/ WAO/ WAJONG	19	6%	30	8%	52	11%	78	13%
• ZZP	30	9%	40	10%	50	10%	55	9%
• Werk uit arbeid	25	8%	35	9%	63	13%	91	14%
Totaal	330	100%	390	100%	490	100%	614	100%
Huishoudtype								
Alleenstaand	168	51%	199	51%	255	52%	326	53%
Eenoudergezin	38	12%	43	11%	54	11%	61	10%
Paren zonder kinderen	65	20%	78	20%	98	20%	129	21%
Paren met kinderen	59	18%	70	18%	83	17%	98	16%
Totaal	330	100%	390	100%	490	100%	614	100%

Eersel

De doelgroep voor de regelingen met een inkomensgrens van 120 procent Wsm bestaat voor een vijfde uit huishoudens die een uitkering ontvangen vanuit de Participatiewet en voor 44 procent uit huishoudens met een AOW-uitkering. Ruim een derde (34 procent) heeft een overig inkomen. De gemeente Eersel heeft relatief aanzienlijk minder huishoudens met een uitkering vanuit de Participatiewet, ten opzichte van vergelijkbare gemeenten. Het aandeel huishoudens met een inkomen uit een AOW-uitkering is relatief groter in vergelijking met andere gemeenten. Dit sluit ook aan bij de bevolkingssamenstelling van de gemeente: Eersel heeft relatief gezien meer AOW-gerechtigden dan landelijk gemiddeld.

Van alle minimahuishoudens is het grootste deel (53 procent) alleenstaand. In totaal heeft 27 procent van de minimahuishoudens thuiswonende kinderen. Dit komt overeen met het aandeel wat we zien in vergelijkbare gemeenten.

Tabel 1.2.4 Inkomensbron en huishoudtype minima, inkomen tussen 100% en 130% Wsm

Categorie	100% Wsm		110% Wsm		120% Wsm		130% Wsm	
	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel
Inkomensbron								
Participatiewet	100	38%	100	28%	100	22%	100	18%
AOW inkomen	77	30%	145	41%	197	44%	260	46%
Ander inkomen	83	32%	110	31%	152	34%	200	36%
• WW/ WAO/ WAJONG	22	8%	34	10%	53	12%	74	13%
• ZZP	36	14%	41	11%	48	11%	56	10%
• Werk uit arbeid	25	10%	35	10%	51	11%	70	13%
Totaal	260	100%	355	100%	450	100%	560	100%
Huishoudtype								
Alleenstaand	133	51%	187	52%	239	53%	298	53%
Eenoudergezin	32	12%	41	12%	50	11%	60	11%
Paren zonder kinderen	49	19%	67	19%	90	20%	112	20%
Paren met kinderen	46	18%	60	17%	72	16%	90	16%
Totaal	260	100%	355	100%	450	100%	560	100%

Oirschot

De doelgroep voor de regelingen met een inkomensgrens van 120 procent Wsm bestaat voor 29 procent uit huishoudens die een uitkering ontvangen vanuit de Participatiewet en voor 42 procent uit huishoudens met een AOW-uitkering. De rest heeft een overig inkomen. De gemeente Oirschot heeft aanzienlijk minder huishoudens met een uitkering vanuit de Participatiewet en meer huishoudens met een AOW-uitkering en huishoudens met andere inkomens in vergelijking met andere gemeenten. Dit sluit ook aan bij de bevolkingssamenstelling van de gemeente: Oirschot heeft relatief gezien meer AOW-gerechtigden dan landelijk gemiddeld.

Van alle minimahuishoudens is het grootste deel (51 procent) alleenstaand. In totaal heeft 30 procent van de minimahuishoudens thuiswonende kinderen. Dit komt overeen met het aandeel wat we zien in vergelijkbare gemeenten.

Tabel 1.2.5 Inkomensbron en huishoudtype minima, inkomen tussen 100% en 130% Wsm

Categorie	100% Wsm		110% Wsm		120% Wsm		130% Wsm	
	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel
Inkomensbron								
Participatiewet	120	47%	120	35%	120	29%	120	24%
AOW inkomen	75	30%	128	38%	174	42%	215	43%
Ander inkomen	60	23%	92	27%	125	30%	165	33%
• WW/ WAO/ WAJONG	15	6%	22	7%	30	7%	40	8%
• ZZP	20	8%	30	9%	40	10%	54	11%
• Werk uit arbeid	25	10%	40	12%	55	13%	70	14%
Totaal	255	100%	340	100%	420	100%	500	100%
Huishoudtype								
Alleenstaand	127	50%	174	51%	215	51%	260	52%
Eenoudergezin	27	11%	37	11%	44	11%	50	10%
Paren zonder kinderen	49	19%	65	19%	80	19%	100	20%
Paren met kinderen	51	20%	65	19%	80	19%	90	18%
Totaal	255	100%	340	100%	420	100%	500	100%

Reusel-De Mierden

De doelgroep voor de regelingen met een inkomensgrens van 120 procent Wsm bestaat voor 26 procent uit huishoudens die een uitkering ontvangen vanuit de Participatiewet en voor 37 procent uit huishoudens met een AOW-uitkering. 37 procent heeft een overig inkomen. De gemeente Reusel-De Mierden heeft relatief minder huishoudens met een uitkering vanuit de Participatiewet en meer huishoudens met een AOW-uitkering en huishoudens met andere inkomens in vergelijking met andere gemeenten. Dit sluit ook aan bij de bevolkingssamenstelling van de gemeente: Reusel – De Mierden heeft relatief gezien meer AOW-gerechtigden dan landelijk gemiddeld.

Van alle minimahuishoudens is het grootste deel (53 procent) alleenstaand. In totaal heeft 27 procent van de minimahuishoudens thuiswonende kinderen. Dit komt overeen met het aandeel wat we zien in vergelijkbare gemeenten.

Tabel 1.2.6 Inkomensbron en huishoudtype minima, inkomen tussen 100% en 130% Wsm

Categorie	100% Wsm		110% Wsm		120% Wsm		130% Wsm	
	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel
Inkomensbron								
Participatiewet	70	39%	70	32%	70	26%	70	21%
AOW inkomen	60	33%	79	36%	100	37%	125	38%
Ander inkomen	50	28%	70	32%	100	37%	135	41%
• WW/ WAO/ WAJONG	15	9%	20	9%	25	9%	35	11%
• ZZP	15	8%	20	9%	25	9%	30	9%
• Werk uit arbeid	20	11%	30	14%	50	19%	70	21%
Totaal	180	100%	219	100%	270	100%	330	100%
Huishoudtype								
Alleenstaand	93	51%	115	52%	144	53%	177	54%
Eenoudergezin	20	11%	23	11%	28	10%	33	10%
Paren zonder kinderen	35	20%	42	19%	52	20%	67	20%
Paren met kinderen	32	18%	39	18%	46	17%	53	16%
Totaal	180	100%	219	100%	270	100%	330	100%

1.3. Kinderen

Van kinderen tot 18 jaar in de Kempengemeenten groeien er naar schatting, afhankelijk van de gemeente, tussen de 6,3 en 8,7 procent op in een huishouden met een inkomen tot 130 procent van het voor dat huishouden geldende Wettelijk sociaal minimum¹⁹. Dit aandeel ligt, afhankelijk van de gemeente, iets onder of in lijn met het gemiddelde in vergelijkbare gemeenten met maximaal 50.000 inwoners (gemiddeld ligt het aandeel kinderen op circa 8 à 9 procent).

Tabel 1.3.1 Aantal kinderen naar inkomen, cumulatief (schatting) per gemeente

Gemeente	Kinderen	Aantal	Aandeel
Bergeijk	Tot 100% Wsm	168	5,1%
	Tot 110% Wsm	210	6,3%
	Tot 120% Wsm	251	7,6%
	Tot 130% Wsm	290	8,7%
	Overige inkomens	3.030	91,3%
	Alle kinderen	3.320	100%
Bladel	Tot 100% Wsm	185	4,8%
	Tot 110% Wsm	215	5,6%
	Tot 120% Wsm	261	6,8%
	Tot 130% Wsm	303	7,9%
	Overige inkomens	3.521	92,1%
	Alle kinderen	3.824	100%
Eersel	Tot 100% Wsm	148	4,0%
	Tot 110% Wsm	193	5,2%
	Tot 120% Wsm	229	6,2%
	Tot 130% Wsm	285	7,7%
	Overige inkomens	3.414	92,3%
	Alle kinderen	3.699	100%
Oirschot	Tot 100% Wsm	149	4,4%
	Tot 110% Wsm	193	5,6%
	Tot 120% Wsm	236	6,9%
	Tot 130% Wsm	273	8,0%
	Overige inkomens	3.145	92,0%
	Alle kinderen	3.418	100%
Reusel-De Mierden	Tot 100% Wsm	104	3,8%
	Tot 110% Wsm	125	4,6%
	Tot 120% Wsm	148	5,4%
	Tot 130% Wsm	173	6,3%
	Overige inkomens	2.522	93,6%
	Alle kinderen	2.695	100%

¹⁹ Voor kinderen is de primaire doelgroep 130 procent Wsm. Dit is namelijk de primaire doelgroep voor Stichting Leergeld (behalve voor Oirschot, daar is de primaire doelgroep 120 procent Wsm).

1.4. Minimahuishoudens, alle vermogens

In de volgende tabel staan de geschatte aantallen minimahuishoudens op 1 januari 2024 in de Kempengemeenten zonder dat er rekening is gehouden met de hoogte van het vermogen. Het betreft huishoudens met een inkomen tot maximaal 130 procent Wsm waarbij geen rekening is gehouden met de vermogensgrens vanuit de Participatiewet; een deel van de huishoudens uit onderstaande tabel heeft dus een *hoger* vermogen dan toegestaan is voor de meeste regelingen binnen het minimabeleid.

Tabel 1.4.1 Aantal en aandeel huishoudens, uitgesplitst naar gemeente

Gemeente	Kinderen	Aantal	Aandeel
Bergeijk	Tot 100% Wsm	377	4,6%
	Tot 110% Wsm	471	5,7%
	Tot 120% Wsm	593	7,2%
	Tot 130% Wsm	692	8,4%
	Overige inkomens	7.504	91,6%
	Alle huishoudens	8.196	100%
Bladel	Tot 100% Wsm	431	4,8%
	Tot 110% Wsm	528	5,8%
	Tot 120% Wsm	678	7,5%
	Tot 130% Wsm	833	9,2%
	Overige inkomens	8.213	90,8%
	Alle huishoudens	9.046	100%
Eersel	Tot 100% Wsm	370	4,4%
	Tot 110% Wsm	483	5,7%
	Tot 120% Wsm	599	7,1%
	Tot 130% Wsm	759	9,0%
	Overige inkomens	7.677	91,0%
	Alle huishoudens	8.436	100%
Oirschot	Tot 100% Wsm	357	4,4%
	Tot 110% Wsm	454	5,6%
	Tot 120% Wsm	574	7,1%
	Tot 130% Wsm	629	7,8%
	Overige inkomens	7.452	92,2%
	Alle huishoudens	8.081	100%
Reusel-De Mierden	Tot 100% Wsm	250	4,4%
	Tot 110% Wsm	297	5,2%
	Tot 120% Wsm	385	6,7%
	Tot 130% Wsm	475	8,3%
	Overige inkomens	5.268	91,7%
	Alle huishoudens	5.743	100%

2. Gebruik inkomensondersteunende voorzieningen

In dit hoofdstuk gaan we nader in op het gebruik en bereik onder de doelgroep van de gemeentelijke regelingen. Het gaat daarbij om het totale gebruik in 2023. De aantallen over het gebruik zijn aangeleverd door de gemeenten. De doelgroep komt uit hoofdstuk 1.

2.1. Regelingen voor het minimabeleid

De volgende tabel geeft de inkomensgrens per regeling weer.

Tabel 2.1.1 Inkomensgrenzen regelingen

Categorie	Inkomensgrens
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	100% Wsm
Individuele bijzondere bijstand	120% Wsm ²⁰
Individuele inkomensvoet	105% Wsm, 3 jaar
Collectieve zorgverzekering	120% Wsm
Participatieregeling volwassenen	120% Wsm
Stichting Leergeld	Oirschot: 120% Wsm Overige Kempengemeenten: 130% Wsm
Energietoeslag	120% Wsm ²¹ (Inkomensgrens 2023)
Studietoeslag	Situatieafhankelijk
Woonkostentoeslag	N.v.t.

2.2. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Huishoudens kunnen kwijtschelding aanvragen voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en waterschapsbelasting. De doelgroep bestaat uit huishoudens met een inkomen tot 100 procent Wsm²².

In 2023 kent de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen in de Kempengemeenten een bereik van 20 en 44 procent onder de primaire doelgroep. Daarbij heeft gemeente Eersel het hoogste bereik met 44 procent en de gemeente Oirschot heeft met 22 procent het laagste bereik. Een dergelijk gebruikersaandeel is vergeleken met andere gemeenten aan de lage kant. Gemiddeld gezien maakt tussen de 70 en 75 procent van de doelgroep gebruik van deze regeling.

Tabel 2.2.1 Bereik kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Categorie	Doelgroep	Gebruik	Bereik
Bergeijk	265 huishoudens	88 huishoudens	33%
Bladel	330 huishoudens	133 huishoudens	40%
Eersel	260 huishoudens	115 huishoudens	44%
Oirschot	255 huishoudens	55 huishoudens	22%
Reusel-De Mierden	180 huishoudens	62 huishoudens	34%

2.3. Individuele bijzondere bijstand

Het bijzondere bijstandsbeleid van de Kempengemeenten is erop gericht om inwoners die bijzondere noodzakelijke kosten hebben en deze niet zelf kunnen betalen, te ondersteunen. De Kempengemeenten beoordelen bij iedere aanvraag of er sprake is van bijzondere

²⁰ Boven een inkomensgrens van 120 procent Wsm wordt een draagkrachtberekening toegepast.

²¹ In 2024 wordt de energietoeslag niet meer verstrekt.

²² Voor de kwijtschelding in de Kempengemeenten geldt tevens een maximaal vermogen dat lager ligt dan de Participatiewet voorschrijft. Hiermee kan in de schatting van de doelgroep geen rekening worden gehouden. De werkelijke doelgroep zou wat lager kunnen liggen, waardoor het bereik wat hoger is, maar daarover zijn geen uitspraken te doen.

omstandigheden. De doelgroep bestaat uit huishoudens met inkomens tot 120 procent van de bijstandsnorm, daarboven geldt een draagkrachtberekening. In onderstaande tabel wordt de doelgroep en het gebruik per gemeente weergegeven. We gaan uit van een doelgroep tot 120 procent Wsm, omdat dit de primaire doelgroep is²³.

Het bereik voor de individuele bijzondere bijstand ligt in de Kempengemeenten tussen 20 en 27 procent. Het bereik is het hoogste in de gemeente Oirschot met 28 procent. Een gemiddeld bereik van 20 tot 30 procent is gangbaar in de meeste andere gemeenten; de Kempengemeenten liggen hiermee in lijn.

Tabel 2.3.1 Bereik individuele bijzondere bijstand

Categorie	Doelgroep	Gebruik	Bereik
Bergeijk	430 huishoudens	102 huishoudens	24%
Bladel	490 huishoudens	104 huishoudens	21%
Eersel	450 huishoudens	99 huishoudens	22%
Oirschot	420 huishoudens	118 huishoudens	28%
Reusel-De Mierden	270 huishoudens	53 huishoudens	20%

2.4. Individuele inkomenstoelage

De individuele inkomenstoelage is bedoeld als inkomensondersteuning voor mensen die langdurig afhankelijk zijn van een minimuminkomen. In de Kempengemeenten behoort iedereen tussen de 21 jaar en pensioengerechtigde leeftijd, die gedurende drie jaar een inkomen heeft tot 105 procent Wsm, tot de doelgroep (langdurige minima). Verder geldt als voorwaarde voor toekenning dat er in de afgelopen drie jaar geen mogelijkheden waren voor inkomensverbetering.

Het bereik van de individuele inkomenstoelage loopt in de Kempengemeenten sterk uiteen per gemeente en ligt tussen 37 (Reusel-De Mierden) en 54 procent (Eersel). Het bereik van de individuele inkomenstoelage ligt voor de Kempengemeenten over het algemeen in lijn met vergelijkbare gemeenten waar een bereik van 45 à 55 procent gangbaar is.

Tabel 2.4.1 Bereik individuele inkomenstoelage

Categorie	Doelgroep langdurige minima	Gebruik	Bereik
Bergeijk	143 huishoudens	62 huishoudens	43%
Bladel	145 huishoudens	70 huishoudens	48%
Eersel	137 huishoudens	74 huishoudens	54%
Oirschot	135 huishoudens	65 huishoudens	48%
Reusel-De Mierden	90 huishoudens	33 huishoudens	37%

2.5. Collectieve zorgverzekering

De gemeente biedt minima de mogelijkheid om deel te nemen aan de collectieve zorgverzekering van zorgverzekeraars CZ en VGZ. Ze krijgen korting op de premie en profiteren van extra vergoedingen voor zorgkosten. De pakketten die in samenwerking met CZ worden aangeboden zijn:

- CZ Gemeenten Start;
- CZ Gemeenten Extra;
- CZ Gemeenten Extra Uitgebreid.

De pakketten die in samenwerking met zorgverzekeraar VGZ worden aangeboden zijn;

- VGZ Gemeente Pakket Compact;
- VGZ Gemeente Pakket Compleet;

²³ Aangezien een draagkrachtberekening wordt toegepast boven een inkomensgrens van 120 procent Wsm is het mogelijk dat in de gebruikscijfers huishoudens zijn opgenomen die een inkomen boven de 120 procent Wsm hebben; dit is niet uit te splitsen.

- VGZ Gemeente Pakket Compleet inclusief eigen risico.

Om deel te nemen aan de collectieve zorgverzekering mag het huishoudinkomen niet hoger zijn dan 120 procent Wsm. Omdat een zorgverzekering per persoon wordt afgesloten, en niet per huishouden, geven we het gebruik en bereik weer naar het aantal volwassenen. Kinderen tot 18 jaar zijn gratis meeverzekerd.

De gebruikscijfers betreffen de meest recente informatie van aanbieder CZ en gaan over het jaar 2024. Er is geen informatie beschikbaar over 2023. In dit rapport is er daarom voor gekozen door de gemeenten om de cijfers van 2024 mee te nemen. Daarnaast ontbreekt informatie over de verstrekkingen door VGZ, uitgesplitst naar gemeente. De doelgroep en daarmee het bereik van de regelingen kan afwijken voor 2024.

Er heeft 21 tot 39 procent van de volwassenen gebruikgemaakt van een collectieve zorgverzekering via CZ. Het gemiddelde bereik voor de collectieve zorgverzekering ligt landelijk tussen de 35 en 40 procent. De Kempengemeenten liggen hiermee afhankelijk van de gemeente in lijn met het gemiddelde of hier net onder (op basis van de beschikbare cijfers, in werkelijkheid kan het aantal gebruikers iets hoger liggen omdat ook inwoners verzekerd zijn bij VGZ).

Tabel 2.5.1 Bereik collectieve zorgverzekering

Categorie	Doelgroep	Gebruik	Bereik
Bergeijk	588 volwassenen	176 volwassenen	30%
Bladel	672 volwassenen	227 volwassenen	34%
Eersel	611 volwassenen	227 volwassenen	37%
Oirschot	580 volwassenen	122 volwassenen	21%
Reusel-De Mierden	368 volwassenen	145 volwassenen	39%

2.6. Participatieregeling 18+

De Kempengemeenten willen ervoor zorgen dat iedereen mee kan blijven doen in de maatschappij. Daarom kunnen volwassen minima gebruikmaken van de Participatieregeling 18+. Daarmee kunnen volwassen inwoners sportieve, culturele en/of recreatieve activiteiten ondernemen. Per volwassene is een bedrag van € 150 per jaar beschikbaar in 2023 (dit is per januari 2024 verhoogd naar € 180 per jaar)²⁴. Het huishoudinkomen mag niet hoger zijn dan 120 procent van het wettelijk sociaal minimum.

Het bereik voor de Participatieregeling 18+ ligt in de Kempengemeenten tussen de 4 en 8 procent. Voor een dergelijke regeling is dat laag te noemen. Gemiddeld gezien ligt het bereik van een participatieregeling voor volwassenen vaak namelijk rond de 35 tot 40 procent.

Tabel 2.6.1 Bereik Participatieregeling volwassenen

Categorie	Doelgroep	Gebruik	Bereik
Bergeijk	588 volwassenen	23 volwassenen	4%
Bladel	672 volwassenen	56 volwassenen	8%
Eersel	611 volwassenen	36 volwassenen	6%
Oirschot	580 volwassenen	27 volwassenen	5%
Reusel-De Mierden	368 volwassenen	30 volwassenen	8%

2.7. Stichting Leergeld

Stichting Leergeld wil in de Kempengemeenten sociale uitsluiting van kinderen voorkomen. Daarom biedt Stichting Leergeld financiële ondersteuning voor kinderen van 0 tot 18 jaar die

²⁴ Vanaf 1 januari 2024 is het bedrag echter verruimd van € 150 naar € 180. Tevens geldt sinds deze datum dat de bestedingsdoelen zijn uitgebreid. Dit zou bij kunnen dragen aan een hoger bereik in 2024.

opgroeien in een huishouden met een inkomen tot 130 procent Wsm²⁵. Hierdoor krijgen deze kinderen de kans om mee te doen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten.

In de Kempengemeenten loopt het bereik van Stichting Leergeld sterk uiteen. In de gemeente Bladel is het bereik het laagst, met 55 procent. In de gemeente Reusel – De Mierden ligt het bereik met 90 procent veruit het hoogst. In alle gemeentes geldt dat het bereik van Stichting Leergeld hoger ligt dan het gemiddelde bereik in vergelijkbare gemeenten (35 à 40 procent). Het hoge bereik zou deels verklaard kunnen worden doordat Oekraïense kinderen ook gebruik konden maken Stichting Leergeld. Voor deze kinderen gold in eerste instantie dat er ruimhartiger met de inkomensgrenzen is omgegaan.

Tabel 2.7.1 Bereik Stichting Leergeld

Categorie	Doelgroep	Gebruik	Bereik
Bergeijk	290 kinderen	189 kinderen	65%
Bladel	303 kinderen	168 kinderen	55%
Eersel	285 kinderen	218 kinderen	77%
Oirschot	236 kinderen	133 kinderen	56%
Reusel-De Mierden	173 kinderen	156 kinderen	90%

2.8. Energietoeslag

Het Rijk heeft in 2022 en 2023 geld beschikbaar gesteld om inwoners met een laag inkomen tegemoet te komen in hun energiekosten. Gemeenten hebben deze regeling uitgevoerd. In de Kempengemeenten konden huishoudens met een inkomen van maximaal 120 procent Wsm (ongeacht de hoogte van hun vermogen) aanspraak maken op een energietoeslag. Omdat er geen vermogenstoets werd gedaan is de doelgroep van deze regeling anders dan de 'reguliere' regelingen van het minimabeleid. In onderstaande tabel wordt het gebruik en bereik over kalenderjaar 2023 weergegeven.

Het bereik van de energietoeslag is in de Kempengemeenten vergelijkbaar met het gemiddelde bereik in andere gemeenten: 80 à 90 procent. De bereikcijfers liggen tussen de 81 procent en 89 procent.

Tabel 2.8.1 Bereik Energietoeslag

Categorie	Doelgroep	Gebruik	Bereik
Bergeijk	593 huishoudens	478 huishoudens	81%
Bladel	678 huishoudens	552 huishoudens	81%
Eersel	599 huishoudens	498 huishoudens	83%
Oirschot	574 huishoudens	508 huishoudens	89%
Reusel-De Mierden	385 huishoudens	341 huishoudens	89%

2.9. Studietoeslag

Inwoners die een studie of opleiding volgen, maar door een arbeidshandicap moeite hebben om een (bij)baan te hebben, kunnen gebruikmaken van de studietoeslag. De gemeente draagt hiermee bij aan de financiële situatie. Om in aanmerking te komen voor deze regeling zijn een aantal voorwaarden gesteld. Zo moet iemand recht hebben op studiefinanciering of een tegemoetkoming in onderwijsbijdrage en schoolkosten. De inwoner mag geen Wajong uitkering ontvangen en er is sprake van een structurele medische beperking waardoor de persoon naast de studie geen extra inkomsten kan bijverdienen.

De doelgroep voor deze regeling kan niet worden vastgesteld, omdat de regeling voor een specifieke doelgroep is bedoeld. Daarom wordt in de volgende tabel enkel het gebruik weergegeven.

²⁵ In Oirschot wordt een inkomensgrens tot 120 procent Wsm gehanteerd. Dit is echter geen harde grens.

Tabel 2.9.1 Gebruik Studietoelage

Categorie	Gebruik
Bergeijk	1 persoon
Bladel	0 personen
Eersel	4 personen
Oirschot	1 persoon
Reusel-De Mierden	2 personen

2.10. Woonkostentoeslag

De Kempengemeenten bieden een tijdelijke bijdrage in de woonkosten aan. Hiervoor komen inwoners in aanmerking als ze geen huurtoeslag kunnen ontvangen doordat hun huurprijs hoger is dan de maximaal toegestane huurgrens. Voor deze regeling kan geen doelgroep bepaald worden, omdat er geen inzicht is in de grootte van de groep huishoudens die geen huurtoeslag kunnen ontvangen.

Tabel 2.10.1 Gebruik Woonkostentoeslag

Categorie	Gebruik
Bergeijk	8 huishoudens
Bladel	8 huishoudens
Eersel	12 huishoudens
Oirschot	22 huishoudens
Reusel-De Mierden	7 huishoudens

3. Inkomenseffecten

3.1. Introductie op de inkomenseffecten

In deze paragraaf bespreken we de onderzoeksmethode en aannames van de Inkomens Effectrapportage (IER). Hierbij geven we een overzicht van de verschillende inkomsten en uitgaven die worden onderscheiden in dit rapport.

3.1.1. Voorbeeldhuishoudens

We berekenen de inkomenseffecten van het lokale en landelijke beleid in 2024 voor de volgende zes huishoudtypen:

Huishoudtypen

Niet AOW-gerechtigden:

- alleenstaande;
- alleenstaande ouder met twee kinderen (8 en 13 jaar);
- paar zonder kinderen;
- paar met twee kinderen (8 en 13 jaar).

AOW-gerechtigden:

- alleenstaande;
- paar.

Inkomenshoogte

We brengen de inkomenseffecten in beeld voor huishoudens met inkomens van 100, 110, 120 en 130 procent wettelijk sociaal minimum (Wsm)²⁶. Daarnaast berekenen we de inkomenseffecten voor huishoudens die al langer dan drie jaar een inkomen van 100 procent Wsm hebben (langdurige minima).

3.1.2. Opbouw totaal inkomen

Het totale inkomen van de minimahuishoudens is opgebouwd uit:

- netto-inkomen inclusief vakantietoeslag;
- bijdrage Rijk:
 - huurtoeslag;
 - zorgtoeslag;
 - kinderbijslag;
 - kindgebonden budget;
 - combinatiekorting.
- gemeentelijke minimaregelingen.

Gebruik en effect van gemeentelijke minimaregelingen

In deze rapportage berekenen wij de inkomenseffecten van de verschillende huishoudens wanneer zij gebruikmaken van alle beschikbare gemeentelijke regelingen. In de praktijk is de ervaring echter dat huishoudens niet of gedeeltelijk gebruik maken van de regelingen. In werkelijkheid zal het budget na alle uitgaven waarschijnlijk vaak lager uitvallen. Ter vergelijking geven wij daarom ook de inkomenseffecten weer wanneer de voorbeeldhuishoudens van geen enkele gemeentelijke regeling gebruikmaken.

²⁶ Volgens de Rijksoverheid is het sociaal minimum een bedrag dat iemand minimaal nodig heeft om van te leven. Elk halfjaar wordt het sociaal minimum door de overheid opnieuw bepaald. Dit bedrag hangt af van leeftijd en leefsituatie. Het sociaal minimum wordt ook wel het bestaansminimum genoemd.

Specificatie gemeentelijke minimaregelingen²⁷

In onderstaande tabel is weergegeven welke regelingen in de begrotingen van de voorbeeldhuishoudens zijn verwerkt.

Tabel 3.1.1 Gemeentelijke minimaregelingen 2024

Regelingen opgenomen in begrotingen	Inkomensgrens 2024
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	100% Wsm
Individuele inkomenstoelage	Drie jaar of langer 105% Wsm
Collectieve zorgverzekering	120% Wsm
Participatieregeling volwassenen	120% Wsm
Stichting Leergeld	130% Wsm ²⁸
Regelingen niet opgenomen in begrotingen	
Bijzondere bijstand	Draagkrachtberekening
Studietoelage	Specifieke doelgroep

Een aantal regelingen wordt niet opgenomen in de begrotingen en bij de inkomenseffecten:

- De bijzondere bijstand is niet meegenomen in de berekeningen (zowel kosten als vergoeding) omdat deze vorm van bijstand wordt verstrekt voor noodzakelijke onvermijdbare individuele uitgaven en dit niet maandelijks bij iedereen voor komt. Daarnaast geldt voor deze regeling een draagkrachtberekening.
- De studietoelage is niet opgenomen in de begrotingen omdat deze regeling een specifieke doelgroep kent, namelijk studenten met een lichamelijke of psychische beperking, die niet in staat zijn naast hun studie te werken.

Om inzichtelijk te maken in hoeverre de opbouw van gemeentelijke bijdrage verschilt per huishouden, is in bijlage 3 per huishouden weergegeven welke en hoeveel gemeentelijke vergoedingen zij maandelijks kunnen ontvangen bij een inkomen op 100 procent Wsm.

3.1.3. Uitgaven

De uitgaven zijn gecategoriseerd naar basisuitgaven en kosten voor participatie. De **basisuitgaven** bestaan uit:

- vaste lasten. Dit zijn uitgaven die regelmatig terugkomen. Voorbeelden zijn huur, energiekosten²⁹ en verzekeringen;
- reserveringsuitgaven. Dit zijn uitgaven die niet regelmatig voorkomen en waarvan de hoogte vooraf niet bekend is. Voorbeelden zijn kosten voor inventaris, kleding en het eigen risico voor de zorgverzekering;
- huishoudelijke uitgaven. Dit zijn terugkerende uitgaven aan voeding, persoonlijke verzorging en dergelijke;

²⁷ In bijlage 1 staan de voorwaarden en vergoedingen per regeling beschreven.

²⁸ In Bladel, Bergeijk, Eersel en Reusel-De Mierden geldt een inkomensgrens van 130 procent Wsm. In Oirschot wordt een inkomensgrens tot 120 procent Wsm gehanteerd. Dit is echter geen harde grens; ook gezinnen met een iets hoger huishoudinkomen komen in sommige gevallen in aanmerking voor ondersteuning vanuit Stichting Leergeld.

²⁹ De kosten voor water zijn gebaseerd op de tarieven van Brabant Water. Gegevens over het gemiddelde gebruik per huishoudtype zijn afkomstig van Waternet. De kosten voor gas en elektriciteit zijn gebaseerd op de tarieven van maatschappij Budget Energie, pakket Europese Groene Stroom en Aardgas, 1 jaar vast (Tarief van moment van schrijven: 1 mei 2024).

- werkgerelateerde uitgaven. Dit zijn uitgaven die gemaakt worden als een persoon werkt. Voorbeelden zijn de kosten van woon-werkverkeer en werkkleding.

Naast de basisuitgaven worden **kosten voor sociale participatie** meegenomen:

- Dit bedrag in de begroting kan worden uitgegeven aan sociale en recreatieve activiteiten, oftewel: kosten voor meedoen aan de samenleving³⁰.

Voor de uitgaven is waar mogelijk uitgegaan van lokale tarieven. Voorbeelden hiervan zijn de huur en lokale heffingen. De andere bedragen zijn gebaseerd op normbedragen en berekeningen van het Nibud. Deze zijn terug te vinden in de begrotingen per huishoudtype in bijlage 2.

3.1.4. Uitgangspunten

Voor de inkomenseffecten doen we de volgende aannames.

Algemeen

- De huishoudens maken van alle lokale regelingen gebruik en ontvangen daarvoor het maximale bedrag. Eveneens ontvangen ze alle landelijke toeslagen waar ze recht op hebben. Daarnaast doen we de aanname dat huishoudens geen schulden hebben.
- Voor de uitgaven wordt uitgegaan van gemiddelden per huishoudtype. Dit betekent dat een ongunstige situatie, bijvoorbeeld een hogere huurprijs of een slecht geïsoleerd huis, direct gevolgen kan hebben voor de inkomenseffecten zoals in dit rapport zijn weergegeven.
- Het vermogen van de huishoudens ligt binnen de grenzen van de Participatiewet³¹;
- De voorbeeldhuishoudens wonen in een huurwoning. We gaan uit van € 624 kale huur per maand voor een alleenstaande en € 698 kale huur per maand voor een meerpersoonshuishouden. Deze bedragen zijn gebaseerd op huurtoeslaggegevens van de Rijksoverheid over de Kempengemeenten. Er is gerekend met het gemiddelde van de huurprijs in de vijf gemeenten.
- We gaan er vanuit dat de voorbeeldhuishoudens geen recht hebben op de individuele inkomenstoelage. In de bijlage is bij de begrotingen per huishouden één kolom opgenomen waarin de individuele inkomenstoelage wél is meegerekend.
- Huishoudens met een inkomen van 110 procent Wsm of hoger hebben te maken met werkgerelateerde kosten (werkkleding en woon-werkverkeer). Huishoudens met een inkomen gelijk aan de bijstandsnorm, en huishoudens die de AOW-leeftijd hebben bereikt maken, gezien hun situatie, deze kosten niet;
- We gaan er vanuit dat huishoudens met kinderen kosten maken voor de basisschool (8 jaar) en middelbare school (13 jaar). De gemiddelde kosten van het basisonderwijs (€ 4) en middelbaar onderwijs (€ 70) die zijn opgenomen in de begroting zijn verschillend van elkaar en komen beide uit de schoolkostenmonitor van de Rijksoverheid.

Gemeentelijke regelingen

- Voor de kwijtschelding is gerekend met het gemiddelde bedrag van de vijf gemeenten. Hierin is onderscheid gemaakt tussen een eenpersoonshuishouden en een meerpersoonshuishouden. Er kan afvalstoffenheffing, rioolheffing en waterschapsbelasting³² worden kwijtgescholden. Voor de afvalstoffenheffing is de aanname gedaan dat zowel het vastrecht als variabele kosten worden kwijtgescholden.
- Volwassenen kunnen via de Participatieregeling aanspraak maken op € 180 voor sociaal maatschappelijke participatiekosten zoals een lidmaatschap van een vereniging op het gebied van sport, cultuur of ontspanning, cursussen of een abonnement van de bibliotheek, muziekschool, museum of het zwembad. Voor de volwassenen wordt het forfaitaire tarief van € 180 meegerekend in de gemeentelijke bijdragen.

³⁰ Voor deze kosten is eveneens uitgegaan van het normbedrag dat het Nibud per huishoudtype hanteert.

³¹ Die vermogensgrens is € 15.150 voor paren, een gezin of alleenstaande ouder en € 7.575 voor een alleenstaande.

³² De vijf Kempengemeenten zijn aangesloten bij waterschap De Dommel. De tarieven voor waterschapsbelasting zijn gelijk en voor zowel de watersysteemheffing als zuiveringsheffing is volledige kwijtschelding mogelijk.

- Voor Stichting Leergeld is eveneens een gemiddeld bedrag gerekend van de vijf gemeenten (€ 353 per kind³³).

Opvang en BSO

- Alleenstaande ouders met een inkomen gelijk aan de bijstandsnorm werken niet of zitten in een traject waarbij de kinderopvang wordt vergoed. Voor alleenstaande ouders met een inkomen van 110 procent Wsm of hoger zal het 8-jarige kind naar de BSO gaan zodat de ouder kan werken. Daarbij gaan we uit van de volgende uren en tarieven:
 - Inkomen van 110 en 120 procent Wsm: twee dagdelen van 4 uur BSO per week voor het 8-jarige kind tegen een tarief van € 9,12 (maximum uurprijs 2024).
 - Inkomen van 130 procent Wsm: drie dagdelen van 4 uur BSO per week voor het 8-jarig kind tegen een tarief van € 9,12 (maximum uurprijs 2024).
- Bij een paar met twee kinderen met een inkomen hoger dan 100 procent Wsm werkt slechts één van beide partners. Anders is het huishoudinkomen hoger. We gaan ervan uit dat deze huishoudens geen dagopvang en BSO nodig hebben, omdat één van beide partners thuis is voor de kinderen. Dit is eveneens waarom een paar met kinderen geen combinatiekorting krijgt bij werkaanvaarding.

Zorgkosten

- We doen de aanname dat huishoudens met een inkomen tot en met 120 procent Wsm een collectieve zorgverzekering hebben afgesloten. De Kempengemeenten bieden in samenwerking met CZ een basisverzekering aan en drie aanvullende pakketopties: Start, Extra en Extra Uitgebreid. Daarnaast wordt in samenwerking met VGZ eveneens een basisverzekering aangeboden met drie pakketopties: Compact, Compleet en Compleet met dekking van het wettelijke eigen risico. In deze inkomenseffectrapportage is gerekend met gebruik van de CZ Zorgbewustpolis met Gemeentepakket Extra. Dit is het meest gekozen pakket binnen de collectieve zorgverzekering in de Kempengemeenten.
- Huishoudens met een inkomen van 130 procent Wsm sluiten een reguliere zorgverzekering af. Hiervoor is een gemiddeld premiebedrag (€ 164) berekend van zes grote zorgverzekeraars³⁴. AOW-gerechtigden maken gebruik van een uitgebreider pakket voor hun zorgvraag (€ 198)³⁵.
- Binnen de gekozen (collectieve) zorgverzekering is het wettelijke eigen risico niet gedekt. De aanname geldt dat huishoudens zorgkosten hebben en hun wettelijke eigen risico gebruiken. Het bedrag wordt over het hele jaar gespreid en in de inkomenseffectrapportage wordt een bedrag per maand doorgerekend in de reserveringsuitgaven.

3.1.5. Kanttekening

Bij een doorrekening die gestoeld is op een aantal aannames, behoort ook een kanttekening. De uitgaven betreffen de minimale bedragen die huishoudens nodig hebben om in bepaalde kosten te kunnen voorzien. Het is mogelijk dat een huishouden maandelijks meer (of minder) uitgeeft dan de (norm)bedragen waarmee in deze rapportage wordt gerekend, bijvoorbeeld omdat het huishouden een ander bedrag per maand reserveert voor onregelmatige uitgaven. Individuele situaties kunnen daarom afwijken van de begrotingen zoals opgenomen in deze rapportage.

³³ Gebaseerd op de jaarverslagen van 2023. Hiervoor zijn twee jaarverslagen geraadpleegd: Stichting Leergeld Veldhoven en Omstreken (voor de bedragen van Bladel, Bergeijk, Eersel en Reusel-De Mierden) en Stichting Leergeld Oirschot. In de berekening is gekeken naar de vergoedingen voor kinderen; kosten voor overhead e.d. zijn buiten beschouwing gebleven.

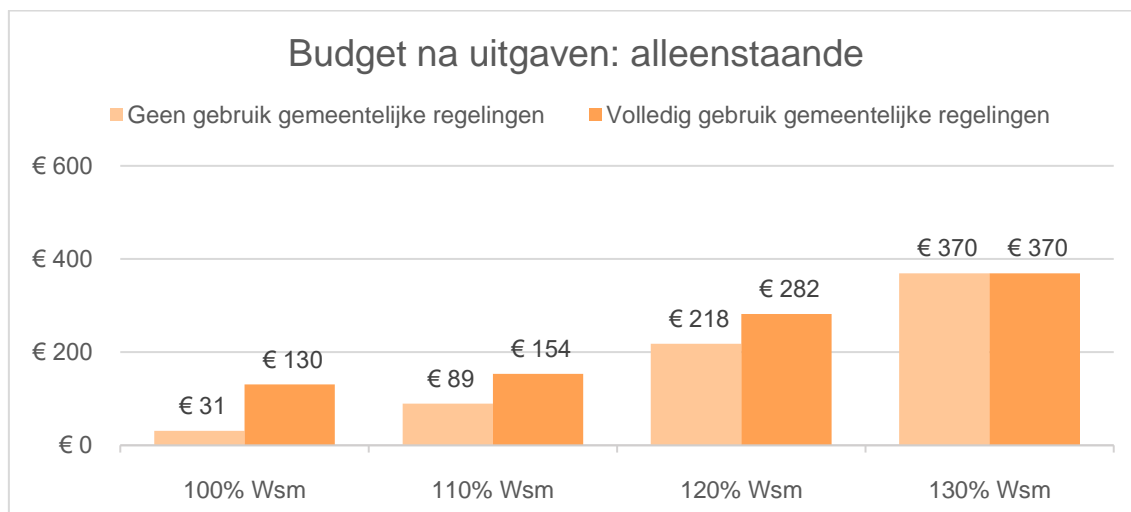
³⁴ Het gaat om een basisverzekering met € 385 aan wettelijk eigen risico. Binnen de aanvullende verzekering vallen in ieder geval negen fysiobehandelingen en een basis tandverzekering.

³⁵ Het gaat om een basisverzekering met € 385 aan wettelijk eigen risico met de aanvullende voorwaarde dat inwoners bij ieder ziekenhuis terecht kunnen. Verder geldt dat de aanvullende verzekering en tandverzekering uitgebreider zijn dan bij voetnoot 12.

3.2. Resultaten inkomenseffecten

In deze paragraaf gaan we per voorbeeldhuishouden in op het effect van inkomensverhoging voor huishoudens in 2024; wat gebeurt er als iemand vanuit de bijstand gaat werken tegen een loon van 110 tot maximaal 130 procent Wsm? Daarbij kijken we naar het budget dat maandelijks overblijft na het doen van de basisuitgaven en uitgaven voor participatie; kunnen huishoudens rondkomen? Daarnaast is de invloed van het gebruik van landelijke en gemeentelijke regelingen te zien. In bijlage 2 staan de volledige begrotingen per voorbeeldhuishouden.

3.2.1. Alleenstaande

Alleenstaanden hebben na hun basisuitgaven voldoende geld over om uit te geven aan participatie; als zij gebruikmaken van alle regelingen én ze besteden maandelijks het normbedrag van € 117 aan participatie dan hebben zij € 130 per maand over. Zonder het gebruik van gemeentelijke regelingen hebben zij € 31 over na alle uitgaven, inclusief participatie uitgaven.

Verder zorgt werken vanuit de bijstand tegen een loon van 110 procent Wsm en hoger ervoor dat het maandelijkse budget van alleenstaanden stijgt. Hier is zowel sprake van wanneer alleenstaanden geen regelingen gebruiken, alsook wanneer zij alle regelingen gebruiken.

Leeswijzer tabel: het huishouden heeft inkomsten uit uitkering of werk, aangevuld met maximale landelijke toeslagen en gemeentelijke regelingen. Hiervan trekken we de uitgaven af; basisuitgaven en uitgaven voor sociale participatie. Dit leidt uiteindelijk tot een resterend maandbudget. De onderste regel laat zien hoeveel budget overblijft als het huishouden van geen enkele gemeentelijke regeling gebruikmaakt.

	100%	110%	120%	130%	Langdurige minima 100%
Inkomsten uitkering of werk	1.284	1.412	1.541	1.669	1.284
Landelijke toeslagen en regelingen	495	495	495	490	495
Gemeentelijke regelingen	99	64	64	0	131
<i>Subtotaal inkomsten</i>	<i>1.878</i>	<i>1.971</i>	<i>2.100</i>	<i>2.159</i>	<i>1.909</i>
Basisuitgaven	1.631	1.701	1.701	1.672	1.631
Uitgaven participatie	117	117	117	117	117
<i>Subtotaal uitgaven</i>	<i>1.748</i>	<i>1.818</i>	<i>1.818</i>	<i>1.789</i>	<i>1.748</i>
Budget na alle uitgaven	130	154	282	370	162
Budget bij geen gebruik gemeentelijke regelingen	31	89	218	370	31

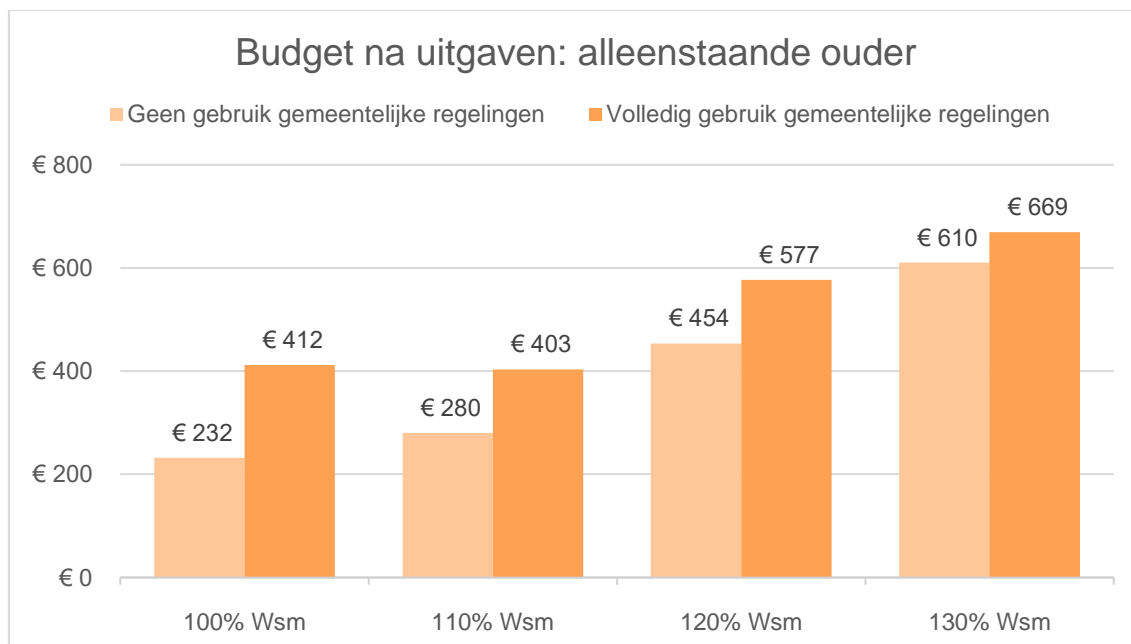
Uitgelicht: voorbeeldcasus van een alleenstaande**Bijstandsuitkering**

Hilda is alleenstaand. Zij krijgt een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.284 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Zij heeft maandelijks recht op € 495 aan toeslagen van het Rijk. Voor Hilda bestaat dit uit huurtoeslag en zorgtoeslag. Tot slot kan Hilda rekenen op een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 99 per maand. Dit bestaat uit de kwijtschelding voor gemeentelijke belastingen, korting op de collectieve zorgverzekering en een vergoeding vanuit de Participatieregeling. Naast deze inkomsten heeft zij natuurlijk verschillende uitgaven; basisuitgaven van € 1.631 per maand en uitgaven voor participatie van € 117 per maand. Als alle inkomsten binnen zijn en de uitgaven zijn gedaan dan houdt zij maandelijks nog € 130 over (excl. IIT). Maakt zij echter van geen enkele gemeentelijke regeling gebruik, dan heeft ze minder te besteden; Hilda houdt dan € 31 over in haar maandbegroting.

110 procent Wsm

Als Hilda werk krijgt tegen een loon van 110 procent Wsm, dan stijgt haar netto-inkomen naar € 1.412 per maand. Zij houdt recht op huurtoeslag en zorgtoeslag en deze bedragen blijven onveranderd, dus € 495 per maand. Het recht op de kwijtschelding van gemeentelijke heffingen vervalt, maar Hilda behoudt het recht op de andere regelingen van € 64. Haar uitgaven stijgen licht door werkgerelateerde kosten die zij nu moet maken. In totaal houdt zij, na alle uitgaven, maandelijks € 154 over. Wanneer Hilda helemaal geen gebruik van de gemeentelijke regelingen maakt, dan houdt zij € 89 per maand over.

3.2.2. Alleenstaande ouder met kinderen van 8 en 13 jaar

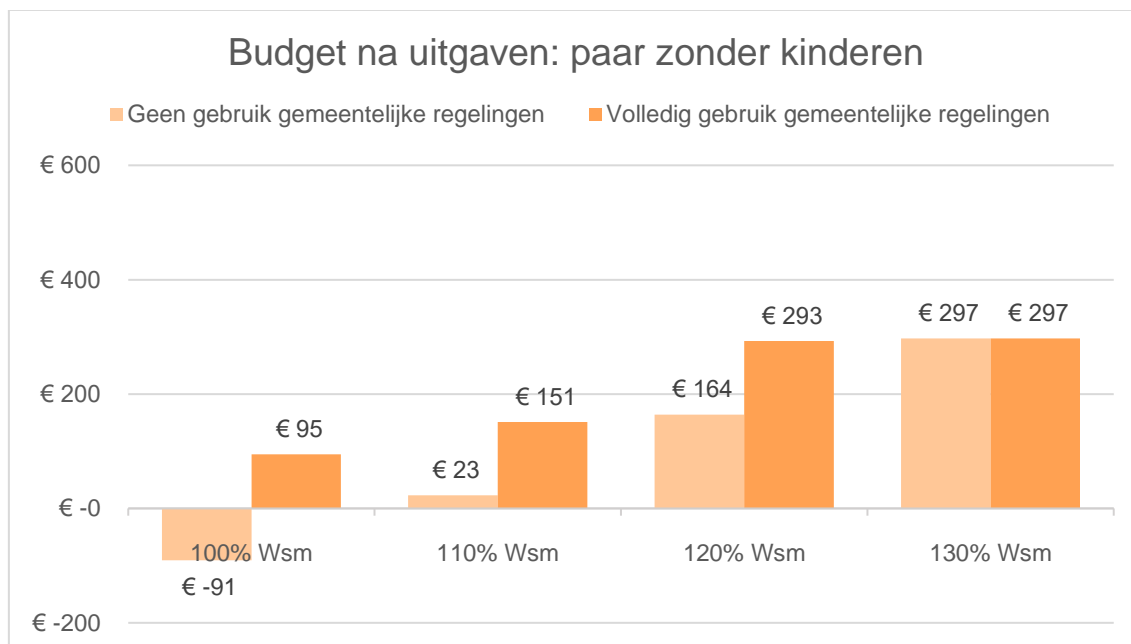

Een alleenstaande ouder met twee kinderen van 8 en 13 jaar heeft zowel met als zonder het gebruik van gemeentelijke regelingen, maandelijks voldoende geld om alle uitgaven inclusief uitgaven op het gebied van participatie te kunnen doen (resp. € 232 en € 412). Een bijstandsgerechtigde die van alle gemeentelijke regelingen (excl. IIT) gebruikmaakt, heeft € 180 meer te besteden dan een bijstandsgerechtigde die van geen enkele gemeentelijke regeling gebruikmaakt.

Voor alleenstaande ouders met twee kinderen loont het niet om vanuit de bijstand te gaan werken tegen een loon van 110 procent Wsm. Als zij in beide gevallen gebruik maken van alle gemeentelijke regelingen vallen zij van € 412 terug naar € 403; zij ervaren een terugval in hun budget. Bij loon hoger dan 110 procent Wsm loont het wel om vanuit de bijstand te gaan werken. De landelijke toeslagen stijgen door belastingvoordeel (combinatiekorting en kinderopvangtoeslag stijgen). Waar een alleenstaande ouder op bijstandsniveau € 1.542 van het Rijk krijgt, is dat bij 130 procent Wsm € 1.595.

	100%	110%	120%	130%	Langdurige minima 100%
Inkomsten uitkering of werk	1.284	1.412	1.541	1.669	1.284
Landelijke toeslagen en regelingen	1.542	1.583	1.589	1.595	1.542
Gemeentelijke regelingen	180	123	123	59	221
<i>Subtotaal inkomsten</i>	<i>3.006</i>	<i>3.118</i>	<i>3.252</i>	<i>3.322</i>	<i>3.047</i>
Basisuitgaven	2.344	2.465	2.426	2.403	2.344
Uitgaven participatie	250	250	250	250	250
<i>Subtotaal uitgaven</i>	<i>2.594</i>	<i>2.715</i>	<i>2.676</i>	<i>2.653</i>	<i>2.594</i>
Budget na alle uitgaven	412	403	577	669	454
Budget bij geen gebruik gemeentelijke regelingen	232	280	454	610	232

3.2.3. Paar zonder kinderen

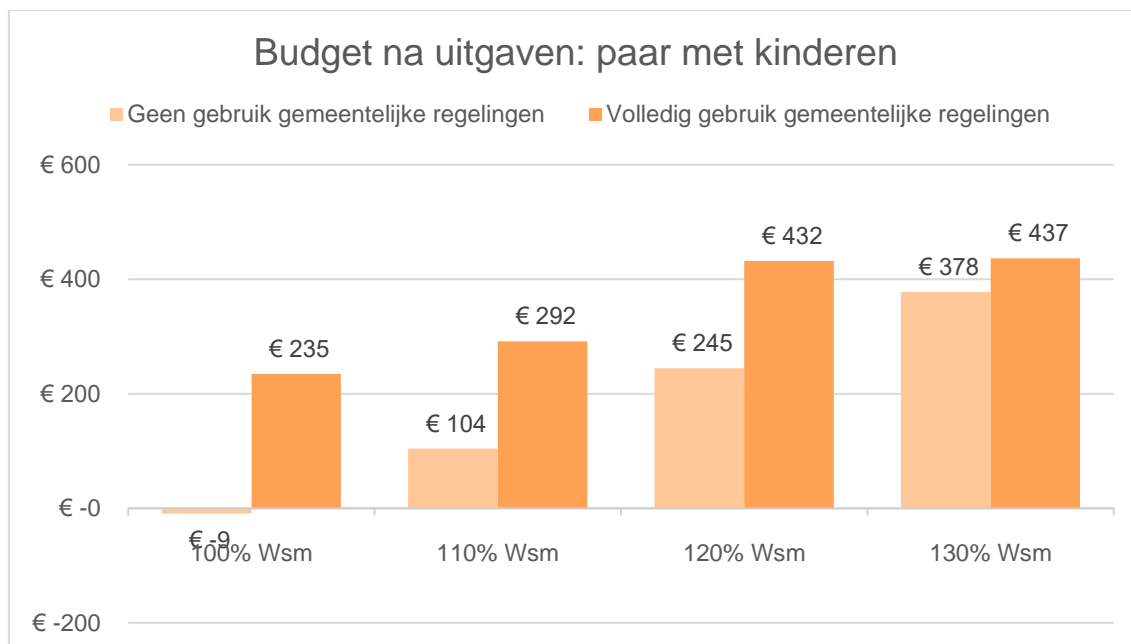

Paren zonder kinderen hebben na de basisuitgaven genoeg geld over om te voldoen aan het normbedrag voor de uitgaven van participatiekosten (€ 191) als zij van alle gemeentelijke regelingen gebruik zouden maken. Als dit huishouden in een bijstandssituatie van geen enkele regeling gebruik zou maken dan leidt dit tot een tekort van € 91 per maand na het doen van zowel basis als participatie uitgaven. De gemeentelijke regelingen zijn dus essentieel voor deze huishoudens indien zij alle kosten willen betalen in de bijstandssituatie.

Werkaanvaarding vanuit de bijstand tegen een loon van 110 procent Wsm en hoger levert het paar extra geld op. Het dalen van de toeslagen, wegvallen van de gemeentelijke regelingen en de stijging van de uitgaven (dit zijn de werkgerelateerde kosten) worden voldoende gecompenseerd door de inkomensstijging. De stap van werken tegen een inkomen tot 120 procent Wsm naar 130 procent Wsm is bij gebruik van alle regelingen € 4. Paren gaan er dan nauwelijks op vooruit in budget. Dit komt door het wegvallen van de gemeentelijke regelingen bij een inkomen boven 120 procent Wsm.

	100%	110%	120%	130%	Langdurige minima 100%
Inkomsten uitkering of werk	1.834	2.017	2.201	2.384	1.834
Landelijke toeslagen en regelingen	625	625	583	476	625
Gemeentelijke regelingen	185	129	129	0	231
<i>Subtotaal inkomsten</i>	<i>2.644</i>	<i>2.771</i>	<i>2.912</i>	<i>2.860</i>	<i>2.690</i>
Basisuitgaven	2.359	2.429	2.429	2.372	2.359
Uitgaven participatie	191	191	191	191	191
<i>Subtotaal uitgaven</i>	<i>2.550</i>	<i>2.620</i>	<i>2.620</i>	<i>2.563</i>	<i>2.550</i>
Budget na alle uitgaven	95	151	293	297	140
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	-91	23	164	297	-91

3.2.4. Paar met kinderen van 8 en 13 jaar

Paren met twee kinderen van 8 en 13 jaar hebben na hun basisuitgaven voldoende geld over om uit te geven aan participatie, als zij gebruikmaken van alle regelingen. Zij hebben namelijk € 235 over als zij gebruikmaken van alle regelingen én ze besteden maandelijks het normbedrag van € 325 aan participatie. Zonder het gebruik van gemeentelijke regelingen komt dit huishouden € 9 te kort om alle uitgaven te kunnen betalen.

De gemeentelijke regelingen vallen geleidelijk weg. De meeste regelingen vervallen bij een inkomen boven 120 procent Wsm, afgezien van Stichting Leergeld (boven 130 procent Wsm). De stap van werken tegen een inkomen tot 120 procent Wsm naar 130 procent Wsm zorgt voor een toename van € 5 in het budget; huishoudens gaan er hier nauwelijks op vooruit. Zij vallen echter niet terug naar een lager budget dan op de eerdere inkomensgrenzen. De inkomensstijging kan het geleidelijk wegvallen van gemeentelijke regelingen en de daling van landelijke toeslagen voldoende compenseren.

	100%	110%	120%	130%	Langdurige minima 100%
Inkomsten uitkering of werk	1.834	2.017	2.201	2.384	1.834
Landelijke toeslagen en regelingen	1.365	1.365	1.322	1.215	1.365
Gemeentelijke regelingen	244	187	187	59	290
<i>Subtotaal inkomsten</i>	<i>3.443</i>	<i>3.570</i>	<i>3.710</i>	<i>3.658</i>	<i>3.489</i>
Basisuitgaven	2.883	2.953	2.953	2.897	2.883
Uitgaven participatie	325	325	325	325	325
<i>Subtotaal uitgaven</i>	<i>3.208</i>	<i>3.278</i>	<i>3.278</i>	<i>3.222</i>	<i>3.208</i>
Budget na alle uitgaven	235	292	432	437	281
Budget bij geen gebruik gemeentelijke regelingen	-9	104	245	378	-9

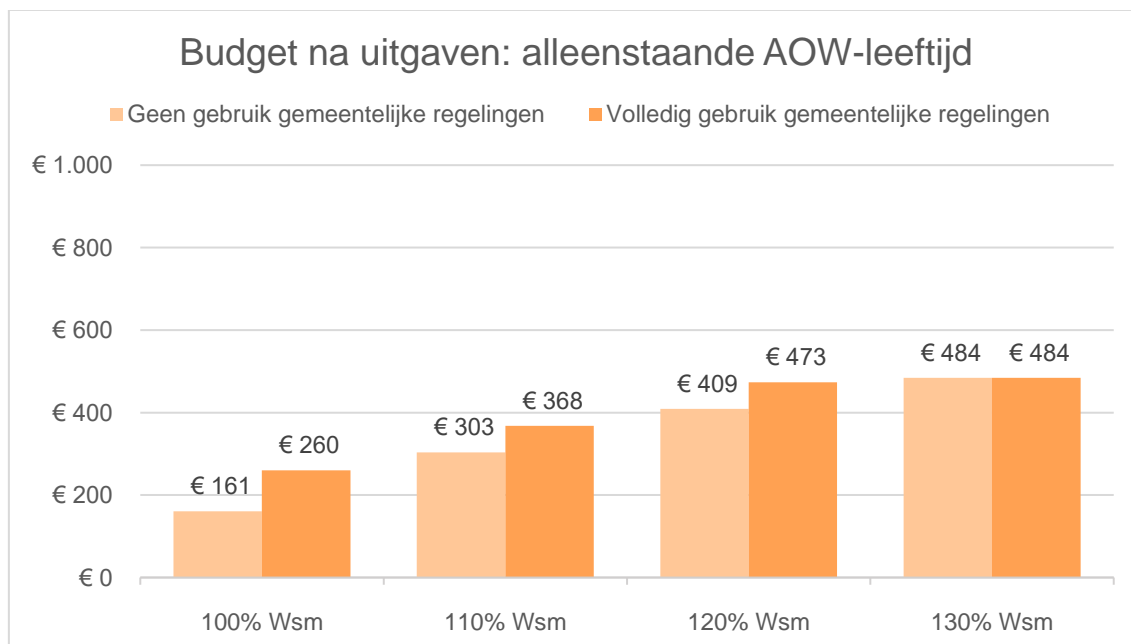
Uitgelicht: voorbeeldcasus van een paar twee kinderen (8 en 13 jaar)**Bijstandsuitkering**

Sam en Rosanne hebben twee kinderen van 8 en 13 jaar en ze krijgen een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.834 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Ze hebben maandelijks recht op € 1.365 aan toeslagen van het Rijk, bestaande uit huurtoeslag, zorgtoeslag, kindgebonden budget en kinderbijslag. Tot slot kunnen ze een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 244 per maand (excl. IIT). Dit bestaat uit de kwijtschelding voor gemeentelijke belastingen, korting op de collectieve zorgverzekering, een bijdrage vanuit de Participatieregeling en Stichting Leergeld. Naast deze inkomsten hebben zij natuurlijk verschillende uitgaven: basisuitgaven van € 2.883 per maand en uitgaven voor participatie van € 325 per maand. Als alle inkomsten binnen zijn en de uitgaven zijn gedaan dan houden zij maandelijks € 235 over. Maakt dit gezin echter van geen enkele gemeentelijke regeling gebruik, dan komen zij € 9 te kort.

130 procent Wsm

Als Sam of Rosanne werk krijgt tegen een loon van 130 procent Wsm, dan stijgt het netto-inkomen van het huishouden naar € 2.384 maand. Ze behouden het recht op huurtoeslag, zorgtoeslag, kindgebonden budget en kinderbijslag, maar de huurtoeslag, de zorgtoeslagen het kindgebonden budget zijn lager. Totaal ontvangen zij nu € 1.215 aan toeslagen van het Rijk per maand. Het recht op de gemeentelijke regelingen is vervallen, behalve Stichting Leergeld, een bedrag van € 59 per maand. De uitgaven stijgen licht door werkgerelateerde kosten die zij nu moeten maken. In totaal houdt dit voorbeeldhuishouden, na alle uitgaven, maandelijks € 437 over. Dit is € 202 meer dan in de bijstandssituatie. Maakt dit gezin van geen enkele gemeentelijke regeling gebruik, dan houden zij maandelijks € 378 over.

3.2.5. Alleenstaande AOW-leeftijd

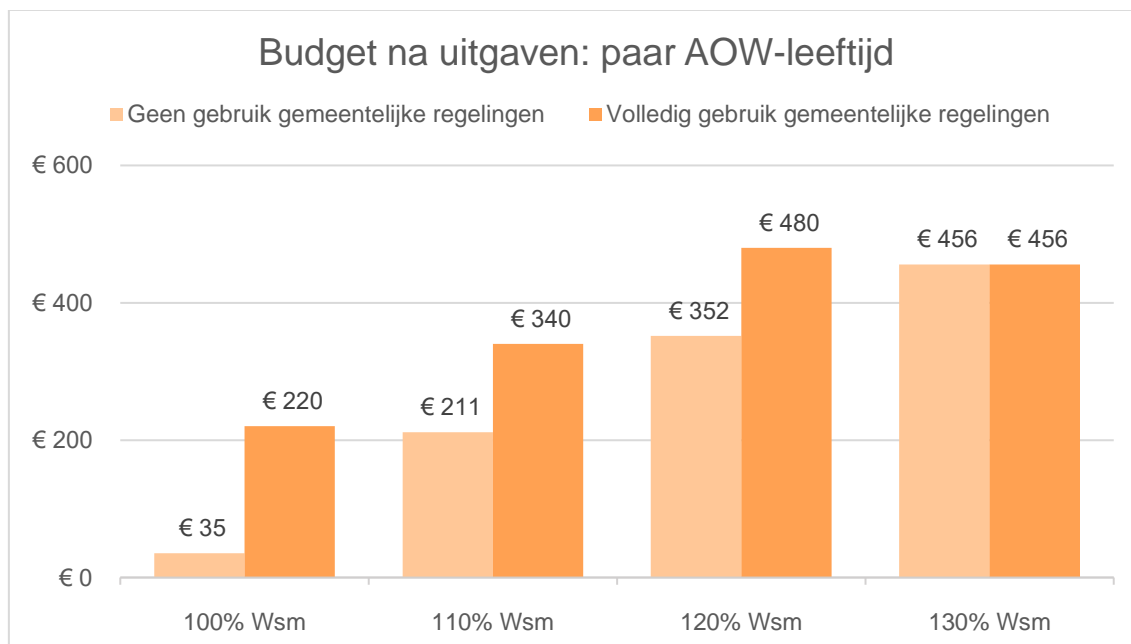
Een alleenstaande die de AOW-leeftijd heeft bereikt, heeft in alle voorbeeldsituaties maandelijks geld over na het doen van de basis- en participatie uitgaven. Natuurlijk leidt het gebruiken van de gemeentelijke regelingen tot een hoger budget dan het niet gebruiken van de regelingen, dit verschil loopt op tot € 99 op bijstandsniveau.

Een alleenstaande AOW'er met een inkomen tussen 110 en 130 procent Wsm heeft een hoger budget na het doen van alle uitgaven dan een alleenstaande AOW'er met een inkomen van 100 procent Wsm. Hoewel de landelijke toeslagen (en de gemeentelijke regelingen) dalen is dit niet zodanig dat dit dus leidt tot een lager budget dan in de bijstand.

	100%	110%	120%	130%
Inkomsten uitkering of werk	1.426	1.568	1.711	1.853
Landelijke toeslagen en regelingen	497	497	460	399
Gemeentelijke regelingen ³⁶	99	64	64	0
<i>Subtotaal inkomsten</i>	<i>2.022</i>	<i>2.130</i>	<i>2.235</i>	<i>2.252</i>
Basisuitgaven	1.651	1.651	1.651	1.657
Uitgaven participatie	111	111	111	111
<i>Subtotaal uitgaven</i>	<i>1.762</i>	<i>1.762</i>	<i>1.762</i>	<i>1.768</i>
Budget na alle uitgaven	260	368	473	484
Budget bij geen gebruik gemeentelijke regelingen	161	303	409	484

³⁶ Exclusief IIT. De individuele inkomenstoelage is (wettelijk) niet beschikbaar voor mensen die de AOW leeftijd bereikt hebben.

3.2.6. Paar AOW-leeftijd

Paren die de AOW-leeftijd hebben bereikt, hebben bij een inkomen van 100 procent Wsm de gemeentelijke regelingen niet nodig om alle maandelijkse uitgaven (incl. uitgaven op het gebied van participatie) te kunnen betalen. Ook als zij van geen enkele gemeentelijke regeling gebruikmaken hebben zij voldoende budget voor het betalen van hun kosten (€ 35).

Bij een inkomen hoger dan 120 procent Wsm vervallen de gemeentelijke regelingen voor hen. Dit leidt tot een lager budget bij 130 procent Wsm (€ 456) dan bij 120 procent Wsm (€ 480) bij gebruik van de gemeentelijke regelingen. In dit geval wordt de daling van de landelijke toeslagen en gemeentelijke regelingen onvoldoende gecompenseerd door het hogere inkomen.

	100%	110%	120%	130%
Inkomsten uitkering of werk	1.932	2.126	2.319	2.512
Landelijke toeslagen en regelingen	648	631	578	501
Gemeentelijke regelingen ³⁷	185	129	129	0
<i>Subtotaal inkomsten</i>	<i>2.766</i>	<i>2.885</i>	<i>3.025</i>	<i>3.013</i>
Basisuitgaven	2.366	2.366	2.366	2.378
Uitgaven participatie	179	179	179	179
<i>Subtotaal uitgaven</i>	<i>2.545</i>	<i>2.545</i>	<i>2.545</i>	<i>2.557</i>
Budget na alle uitgaven	220	340	480	456
Budget bij geen gebruik gemeentelijke regelingen	35	211	352	456

³⁷ Exclusief IIT. De individuele inkomensvoet is (wettelijk) niet beschikbaar voor mensen die de AOW-leeftijd bereikt hebben.

3.3. Vergelijking resultaten met rapport Commissie Sociaal Minimum

In september 2023 heeft de Commissie Sociaal Minimum een rapport uitgebracht met de titel 'Een zeker bestaan. Naar een toekomstbestendig stelsel van het sociaal minimum'. In dit rapport wordt de stelling geponeerd dat 'huishoudens met een laag inkomen de komende jaren tot honderden euro's tekort gaan komen iedere maand'.

In de inkomenseffecten die in paragraaf 1.2 aan de orde zijn gekomen, is dit tekort niet voor ieder huishoudtype zichtbaar. Oftewel: niet alle huishoudens hebben iedere maand te maken met (grote) tekorten. Hiervoor zijn de volgende verklaringen mogelijk:

- 1) De commissie Sociaal Minimum rekent een extra bedrag mee voor tegenvallers (afhankelijk van het huishoudtype gaat het om 3, 6 of 9 procent bovenop de reguliere uitgaven); oftewel een zekere marge voor onvoorziene omstandigheden. Dit extra bedrag komt bovenop de bedragen voor reserveringsuitgaven, huishoudelijke uitgaven en het minimumbudget voor sociale participatie van het Nibud, zoals in voorliggende inkomenseffectrapportage doorgerekend. Het uitgavenbedrag ligt hiermee, afhankelijk van het huishoudtype, circa 50 tot 300 euro hoger dan het uitgavenbedrag op bijstandsniveau.
- 2) De Commissie Sociaal Minimum rekent een ondergrens mee voor het gemiddelde totaalbedrag aan lokale regelingen waar minimahuishoudens aanspraak op kunnen maken, terwijl in voorliggende inkomenseffectrapportage de specifieke minimaregelingen worden doorgerekend. In de Kempengemeenten ligt het bedrag waar huishoudens aanspraak op kunnen maken hoger. Ter illustratie: een paar met twee kinderen van 8 en 13 jaar kan volgens de berekeningen van de Commissie Sociaal Minimum aanspraak maken op een gemiddeld bedrag van € 160 aan gemeentelijke regelingen, in de Kempengemeenten ligt dit op € 244 (excl. IIT). Dit verschil in totaalbedrag aan gemeentelijke regelingen verschilt per huishoudtype: voor huishoudens met kinderen is het verschil groter dan voor huishoudens zonder kinderen.
Hierbij geldt overigens de cruciale aanname dat huishoudens gebruikmaken van alle regelingen waar het huishoudtype aanspraak op mag maken. De praktijk is echter weerbarstiger; niet alle inwoners maken gebruik van het volledige aanbod. Dit kan ervoor zorgen dat huishoudens maandelijks minder overhouden dan geschetst. Dat is ook de reden dat we in voorliggend rapport twee situaties schetsen: wanneer huishoudens gebruikmaken van alle regelingen en wanneer zij geen gebruik maken van regelingen.
- 3) Tot slot: voor de kostenposten en inkomsten is in deze inkomenseffectrapportage, waar mogelijk, gewerkt met lokale bedragen zoals van toepassing in de Kempengemeenten. Bijvoorbeeld de huurprijs, huurtoeslag, gemeentelijke- en waterschapsheffingen alsook de gemeentelijke regelingen. Dit betekent dat de resultaten kunnen afwijken van het rapport van de Commissie Sociaal Minimum, waarin gewerkt wordt met gemiddelden.

4. Scenarioanalyse

4.1. Introductie scenario

In deze paragraaf introduceren we het scenario. Vervolgens wordt een aantal aannames en kanttekeningen beschreven en worden de achterliggende cijfers van de huidige situatie in beeld gebracht.

Het scenario

De inkomensgrens van een aantal regelingen wordt verruimd van 120 naar 130 procent Wsm:

- Collectieve zorgverzekering (CZ en VGZ);
- Participatieregeling 18+;
- Stichting Leergeld (gemeente Oirschot)³⁸.

De gevolgen hiervan worden in beeld gebracht voor:

- Minimahuishoudens: inkomensgroei en vrij besteedbaar budget;
- Gemeente: programmakosten bij grotere doelgroep.

Aannames en kanttekeningen bij het scenario

- Voor de inkomenseffecten gaan we uit van dezelfde aannames zoals gesteld in hoofdstuk 3 van het integrale rapport waarin de inkomenseffecten worden berekend: we gaan er vanuit dat ieder huishouden alle regelingen én het maximale bedrag gebruikt³⁹.
- De bedragen per regeling blijven gelijk aan de huidige situatie.
- De doorrekening van de programmakosten vindt plaats op basis van gebruikscijfers over 2023. Hierop geldt één uitzondering: voor de collectieve zorgverzekering zijn alleen de meest recente gebruikscijfers over 2024 beschikbaar. Daarom wordt hiermee gerekend.
- Voor de doorrekening van de kosten voor de gemeente geldt de aanname dat het bereik van de **Participatieregeling 18+** zal toenemen ten opzichte van de huidige situatie (weergegeven in hoofdstuk 2 van het integrale rapport).
 - Verwachting over het bereik: Aangezien sinds dit jaar het te besteden bedrag per persoon is verhoogd van 150 naar 180 euro en ook de mogelijkheden waar het bedrag aan uitgegeven kan worden is verruimd, is de verwachting dat het bereik zal stijgen dit jaar. Als gevolg van deze ontwikkelingen lijkt een toename in bereik van 2 procent stijging realistisch. Ook de doelgroep en daarmee het aantal gebruikers wijzigt logischerwijs bij een verruiming van de inkomensgrens. Deze zijn gebaseerd op de cijfers uit de Armoede Index, die eveneens in de integrale rapportage zijn benoemd.
- Voor de **collectieve zorgverzekering** gaan we er in het scenario vanuit dat alle pakketten worden gebruikt en dat dit in dezelfde verhouding zal plaatsvinden voor de nieuwe doelgroep. De totalen wijken echter af van de cijfers die in het integrale rapport genoemd zijn, aangezien daarin alleen de cijfers van CZ zijn meegenomen⁴⁰. In de scenarioanalyse zijn de cijfers van zowel CZ als VGZ meegenomen. De bereikcijfers van de collectieve zorgverzekering zijn daarom logischerwijs ook anders dan in het integrale rapport.
 - VGZ en CZ (gemeenten): Van VGZ was alleen een totaal aantal gebruikers voor alle vijf gemeenten beschikbaar. Om de gebruikersaantallen van VGZ te verkrijgen per gemeente is de aanname gedaan dat de verstrekkingen in dezelfde verhouding plaatsvinden als bij CZ. Oftewel: we gaan ervan uit dat de gebruikersverdeling van CZ naar de afzonderlijke 5 gemeenten ook geldt voor de gebruikersverdeling van VGZ.

³⁸ In de overige Kempengemeenten wordt reeds een inkomensgrens van 130 procent Wsm gehanteerd.

³⁹ De praktijk leert dat huishoudens niet altijd van alle regelingen gebruikmaken waar ze voor in aanmerking komen. Daarom is in het integrale rapport ook de financiële situatie geschetst als huishoudens geen gebruikmaken van de beschikbare regelingen.

⁴⁰ Op moment van schrijven waren alleen recente cijfers van CZ beschikbaar.

- VGZ en CZ (pakketten): Voor het onderscheid naar pakket (VGZ) is eveneens de aanname gedaan dat dit in dezelfde verhouding als bij CZ wordt verstrekt. Daarbij is de aanname gedaan dat CZ Start gelijk staat aan VGZ Compact (omdat ze qua uitgebreidheid van het pakket vergelijkbaar zijn) en dat de gebruikersaantallen van CZ Extra plus CZ Extra Uitgebreid bij elkaar opgeteld gelijk staat aan VGZ Compleet.
- Verwachting over bereik: Tot slot gaan we voor de collectieve zorgverzekering uit van een stabiel bereik. Het bereik van de collectieve zorgverzekering in de Kempengemeenten ligt in lijn met het bereik van in andere gemeenten. Naar verwachting zal de collectieve zorgverzekering ook worden benut door de gebruikers in de nieuwe doelgroep, maar verhoudingsgewijs niet meer dan in de lagere inkomensgroepen.
- Voor **Stichting Leergeld** gebruiken we een gemiddeld verstrekt bedrag per kind door het totaalbedrag aan verstrekkingen te delen door het totaal aantal gebruikers in de gemeente, weergegeven in het jaarverslag van de gemeente Oirschot. Wel is hierbij van belang op te merken dat deze kosten vermoedelijk niet volledig voor rekening van de gemeente zijn. De gemeente is naast bijvoorbeeld particulieren, bedrijven en loterijorganisaties één van de financiers van Stichting Leergeld in Oirschot⁴¹.
- De inkomensgrenzen van de regelingen die *niet* zijn opgenomen in de scenarioanalyse blijven gelijk aan de huidige situatie. Voor Stichting Leergeld⁴² geldt dat deze in de inkomenseffecten al was meegenomen tot 130 procent Wsm, dus hierin wijzigt niets in de inkomenseffecten.
- (Eventuele wijzigingen in) de uitvoeringskosten worden buiten beschouwing gelaten. In de doorrekening van de beleidsscenario's ligt de nadruk op de programmakosten.
- Om een realistische inschatting van het gebruik, bereik en de kosten van de beleidswijzigingen is voor de *lange termijn* een bevolkingsprognose noodzakelijk. De omvang en kenmerken van de bevolking in de gemeente kunnen veranderen door natuurlijke (bijvoorbeeld vergrijzing) en externe factoren (bijvoorbeeld migratie). Dit heeft gevolgen voor de behoefte aan ondersteuning en het gebruik van de regelingen. Een bevolkingsprognose behoort niet tot de huidige onderzoeksopdracht. De implicaties van de beleidswijzigingen zijn daarom weergegeven voor een korte/middellange termijn (circa 5 jaar).

Huidige situatie

Er zijn diverse regelingen voor minimahuishoudens in de Kempengemeenten beschikbaar. Op dit moment zijn regelingen toegankelijk voor huishoudens met een inkomen zoals weergegeven in tabel 3.1.1 van het integrale rapport.

De huidige inkomenseffecten van landelijke en lokale regelingen staan beschreven in hoofdstuk 3 van het integrale rapport.

De huidige programmakosten van de gemeente voor de regelingen die in het scenario wijzigen (collectieve zorgverzekering en participatieregeling 18+), worden in onderstaande tabellen weergegeven. Uitvoeringskosten (zoals inzet van personeel) zijn hier buiten beschouwing gelaten. De gebruikscijfers voor de collectieve zorgverzekering zijn in bijlage 4 toegelicht.

⁴¹ Gebaseerd op de jaarrekening van 2023 van Stichting Leergeld Oirschot.

⁴² Hoewel Stichting Leergeld Veldhoven en de Kempen een inkomensgrens hanteert van 130 procent Wsm en Oirschot van 120 procent Wsm, was dit voor alle vijf gemeenten al doorgerekend tot 130 procent Wsm. Daarom verandert dit scenario niets in de inkomenseffecten.

Tabel 4.1.1 Huidig gebruik en bereik regelingen scenario in de Kempengemeenten in 2023

Regeling	Inkomensgrens	Gemeente	Doelgroep	Gebruik	Bereik
Collectieve zorgverzekering ⁴³	120% Wsm	Bergeijk	588 volwassenen	202 volwassenen	34%
		Bladel	672 volwassenen	264 volwassenen	39%
		Eersel	611 volwassenen	276 volwassenen	45%
		Oirschot	580 volwassenen	144 volwassenen	25%
		Reusel – De Mierden	368 volwassenen	167 volwassenen	45%
Participatieregeling 18+	120% Wsm	Bergeijk	588 volwassenen	23 volwassenen	4%
		Bladel	672 volwassenen	56 volwassenen	8%
		Eersel	611 volwassenen	36 volwassenen	6%
		Oirschot	580 volwassenen	27 volwassenen	5%
		Reusel – De Mierden	368 volwassenen	30 volwassenen	8%
Stichting Leergeld (Oirschot)	120% Wsm	Oirschot	236 kinderen	133 kinderen	56%

Tabel 4.1.2 Huidige programmakosten regelingen scenario in de Kempengemeenten in 2023

Regeling	Kosten per gebruiker	Gemeente	Totale kosten per gemeente	
Collectieve zorgverzekering	Per jaar:			
	CZ: Start	€ 310,80	Bergeijk	€ 121.181
	CZ: Extra	€ 591,12	Bladel	€ 157.630
	CZ: Extra uitgebreid	€ 591,12	Eersel	€ 165.762
	VGZ: compact	€ 292,80	Oirschot	€ 86.518
	VGZ: compleet	€ 651,00	Reusel – De Mierden	€ 99.154
Participatieregeling 18+	€ 180 per persoon ⁴⁴	Bergeijk	€ 4.140	
		Bladel	€ 10.080	
		Eersel	€ 6.480	
		Oirschot	€ 4.860	
		Reusel – De Mierden	€ 5.400	

Stichting Leergeld in Oirschot heeft te maken met verschillende baten, waaronder een bijdrage van de gemeente (subsidie). Hierdoor zijn onderstaande bedragen omtrent Stichting Leergeld wel de totale programmakosten, maar deze kunnen niet volledig aan de gemeente worden toegeschreven.

Tabel 4.1.3 Huidige programmakosten Stichting Leergeld in 2023

Regeling	Kosten per gebruiker	Gemeente	Totale kosten
Stichting Leergeld	€ 387,63 per kind	Oirschot	€ 51.555

4.2. Uitwerking scenarioanalyse

Verruiming inkomensgrenzen gemeentelijke regelingen met behoud huidige bedragen.

Voor het scenario wordt de grens van de volgende regelingen verruimd van 120 naar 130 procent Wsm:

⁴³ De bereikcijfers van de collectieve zorgverzekering wijken af van het bereik uit het integrale rapport. In het scenario zijn zowel de cijfers van CZ als VGZ meegenomen, in het integrale rapport alleen de cijfers van CZ.

⁴⁴ In 2023 gold voor de Participatieregeling 18+ een bedrag van € 150 per persoon. Per 1 januari 2024 is dit verhoogd naar € 180. Om een meest realistisch beeld van de programmakosten te kunnen weergeven, is in het scenario gerekend met € 180 per persoon.

- Collectieve zorgverzekering;
- Participatieregeling 18+;
- Stichting Leergeld voor de gemeente Oirschot (de andere vier Kempengemeenten hanteren al 130 procent Wsm).

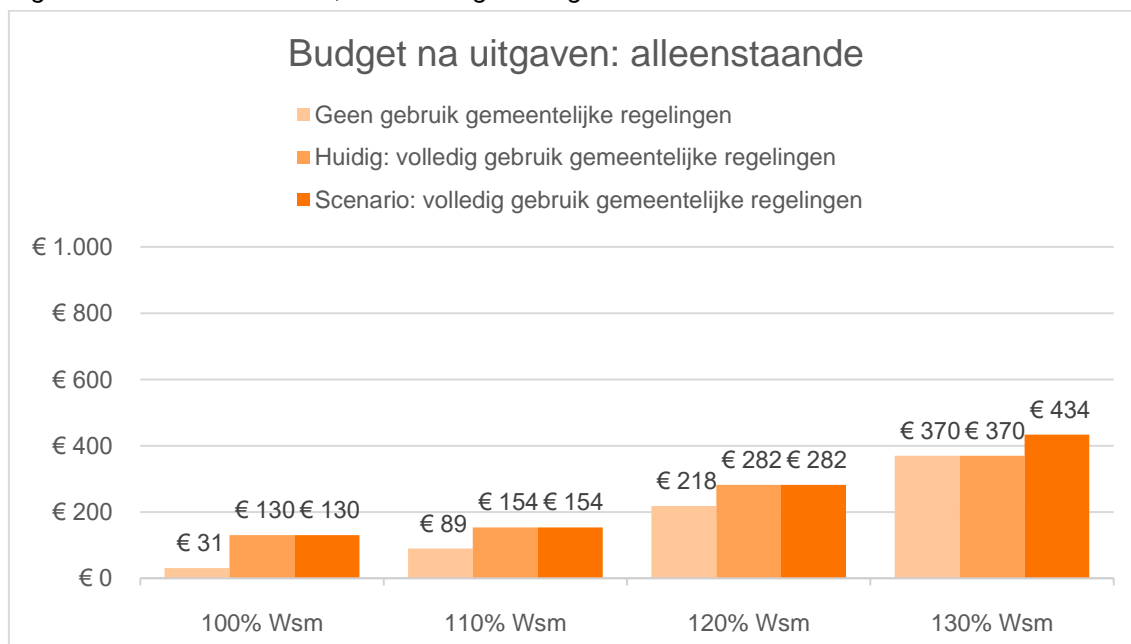
De bedragen van deze drie regelingen wijzigen in dit scenario niet, en blijven dus gelijk aan de huidige situatie. Voor de doorrekening gaan we uit van het maximale bedrag per regeling. Voor de berekening van de doelgroep gaan we uit van de cijfers zoals gepresenteerd in hoofdstuk 1 van het integrale rapport. Voor de weergave van de effecten van het scenario op de gelden de aannames en kanttekeningen zoals eerder beschreven (zie hoofdstuk 1).

Per scenario brengen we zowel de financiële effecten op de bestedingsruimte van de minimahuishoudens in kaart als de meerkosten voor de gemeente (programmakosten).

4.3. Effect op bestedingsruimte van minimahuishoudens⁴⁵

De volgende figuren geven het budget weer per huishoudtype; het totale inkomen minus de totale uitgaven. Stichting Leergeld was in de "huidige situatie" (middelste staafje) al meegenomen tot maximaal 130 procent Wsm⁴⁶. Voor deze regeling is ten opzichte van het scenario niets gewijzigd bij de inkomenseffecten. De totalen zijn in bijlage 5 in de verkorte begrotingen te vinden.

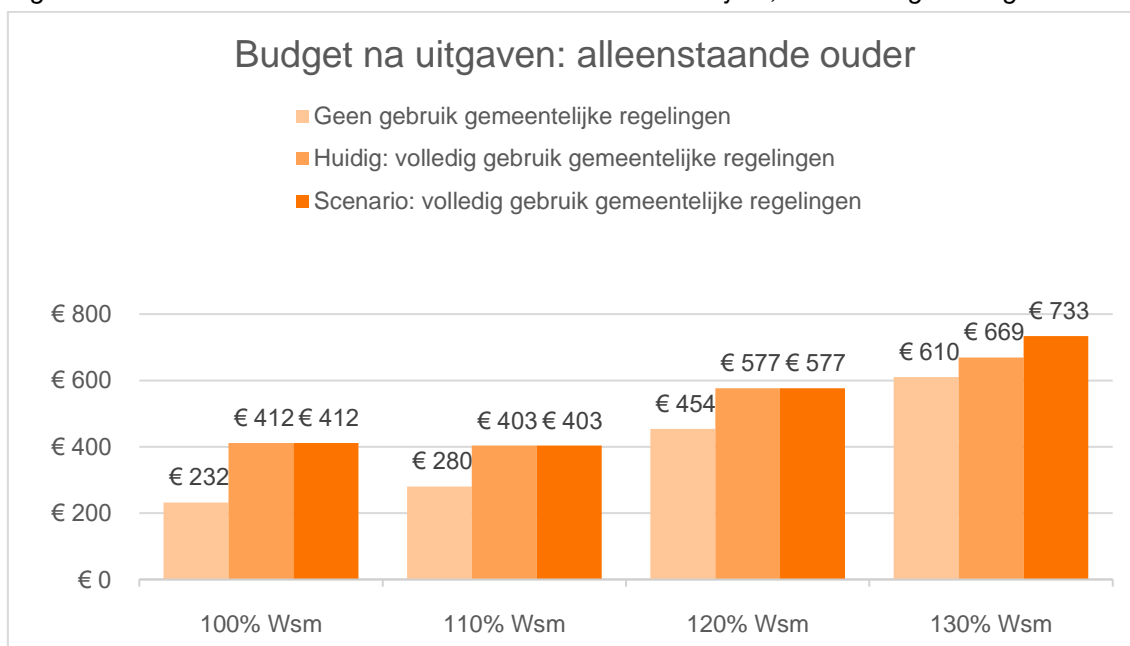
Figuur 4.3.1. Alleenstaande, niet AOW-gerechtigd

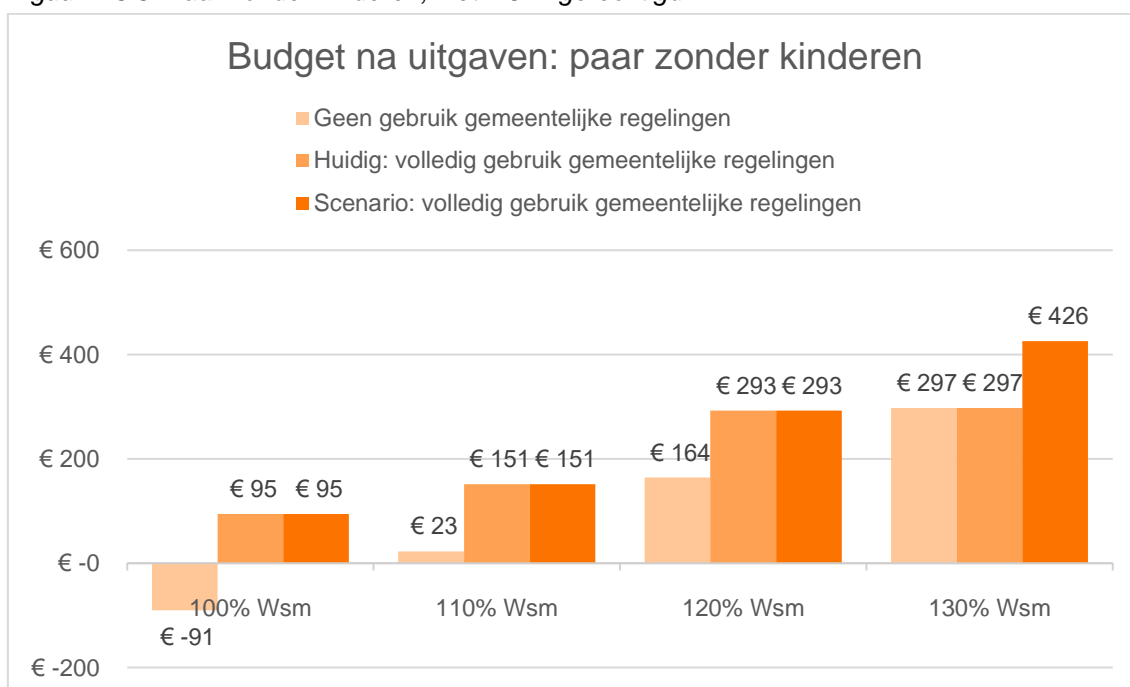
⁴⁵ Hoofdstuk 1 laat de geschatte verdeling naar huishoudtypen zien in de afzonderlijke Kempengemeenten.

⁴⁶ In Bladel, Eersel, Bergeijk en Reusel-De Mierden geldt namelijk reeds een inkomensgrens van 130 procent Wsm.

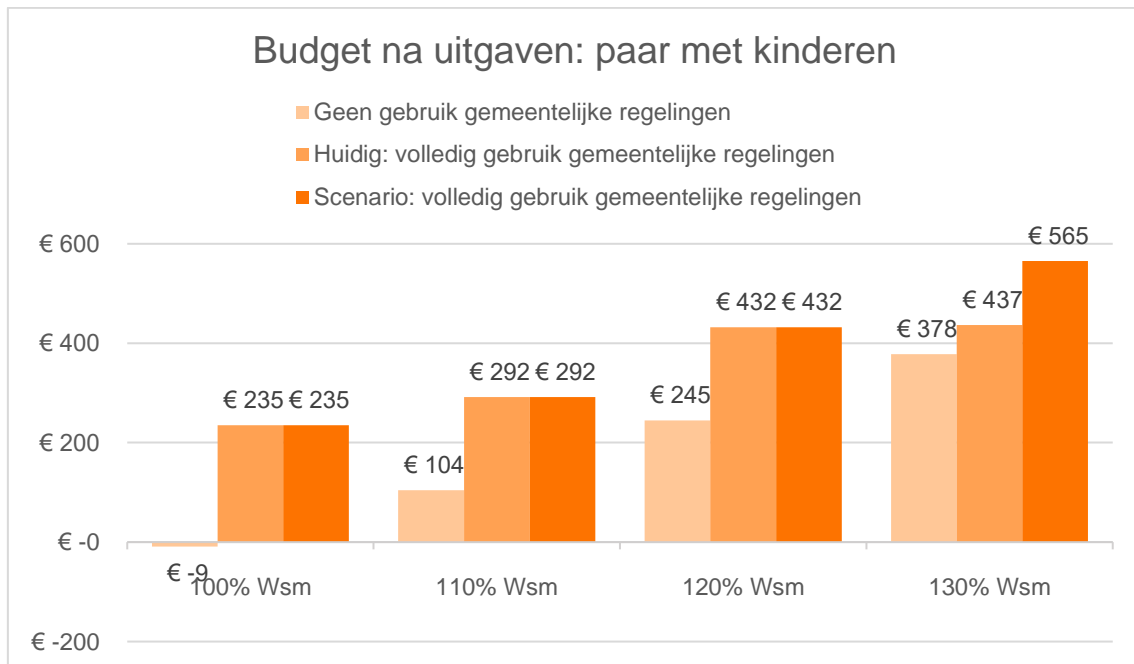
Figuur 4.3.2. Alleenstaande ouder met kinderen van 8 en 13 jaar, niet AOW-gerechtigd

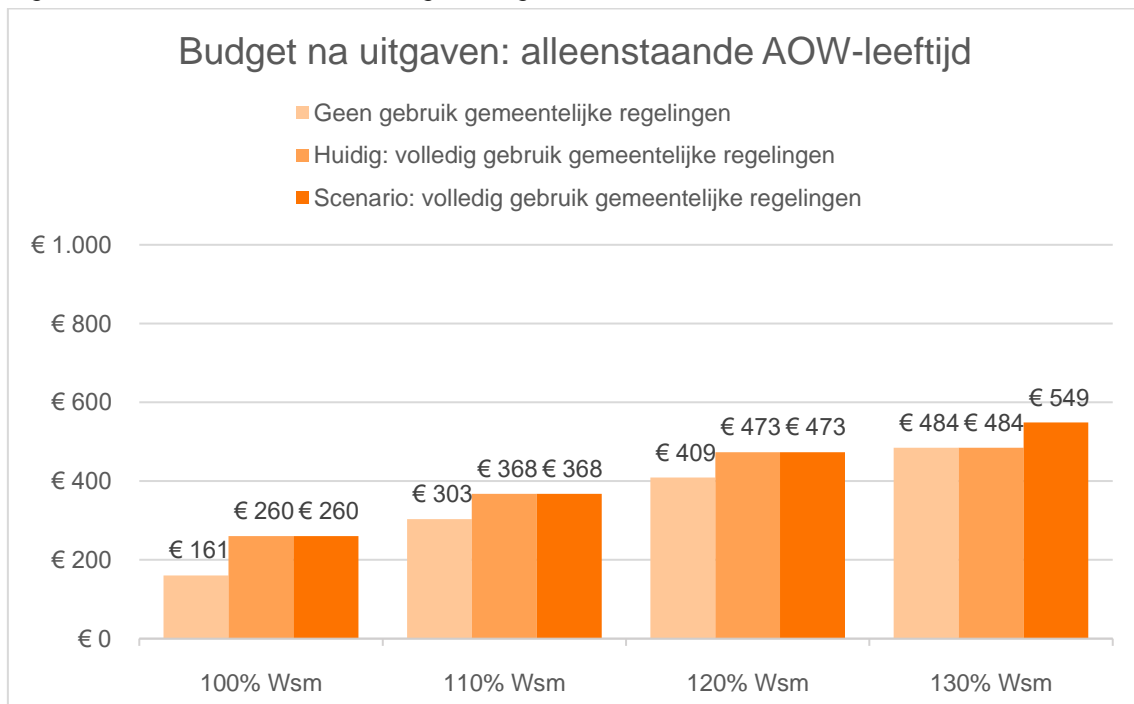
Figuur 4.3.3. Paar zonder kinderen, niet AOW-gerechtigd

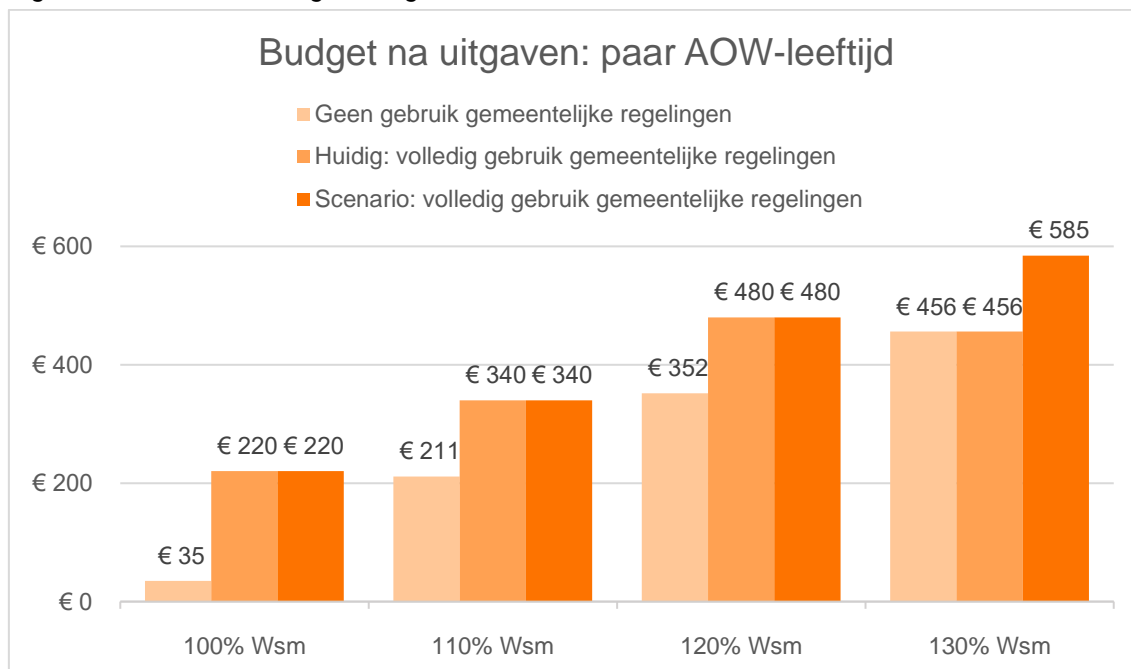
Figuur 4.3.4. Paar met kinderen van 8 en 13 jaar, niet AOW-gerechtigd

Figuur 4.3.5. Alleenstaande, AOW-gerechtigd

Figuur 4.3.6. Paar, AOW-gerechtigd

Wat valt op?

De belangrijkste bevindingen zijn:

- Logischerwijs stijgt in alle huishoudens het budget; er komt immers meer geld vanuit de gemeentelijke regelingen binnen en de uitgaven wijzigen niet. Het maandelijkse budget stijgt met € 64 tot € 129, afhankelijk van het huishoudtype.
- Voor de huishoudtypes met paren geldt dat hun budget in de huidige situatie lager is dan voor alleenstaanden. De stijging van het bedrag aan gemeentelijke regelingen in het scenario heeft daarom relatief gezien meer impact voor hen.
- Paren met en zonder kinderen hadden op de inkomensniveaus 120 en 130 procent Wsm vrijwel evenveel budget; zij gingen er nauwelijks op vooruit als zij meer gingen werken. Als de inkomensgrenzen worden verruimd naar 130 procent Wsm, wordt het verschil in budget tussen beide inkomensniveaus groter.
- AOW-gerechtigde paren ervoeren een terugval in budget tussen 120 en 130 procent Wsm. Wanneer de inkomensgrenzen verruimd worden, gaan zij er ook tussen 120 en 130 procent Wsm op vooruit in budget.

Kanttekening

Een **kanttekening** die hier gemaakt dient te worden is dat het scenario het budget laat zien tot een inkomen tot 130 procent Wsm. Waar de collectieve zorgverzekering en participatieregeling 18+ eerst wegvielen boven een inkomensgrens van 120 procent Wsm, vervalt het recht op de regelingen in het scenario bij een inkomensgrens van 130 procent Wsm. Het zou dus kunnen dat er een *verschuiving* van de nadelige effecten van het *verliezen* van de regelingen plaats zal vinden. Dat is op basis van de huidige resultaten echter niet vast te stellen.

4.4. Programmakosten per gemeente

In onderstaande tabel staan de programmakosten per gemeente wanneer de inkomensgrens van de collectieve zorgverzekering, participatieregeling 18+ en Stichting Leergeld (alleen Oirschot) worden verruimd naar 130 procent Wsm. De programmakosten worden per gemeente gepresenteerd.

Tabel 4.4.1 Programmakosten bij scenario: Bergeijk

Regeling	Kosten gemeente per gebruiker	Verwacht bereik	Gebruikers bij doelgroep 120% Wsm	Verwachte gebruikers bij doelgroep 130% Wsm	Totale kosten	Meerkosten tov huidige situatie
Collectieve zorgverzekering	Verschilt per pakket	34%	202 volwassenen	243 volwassenen	€ 145.912	+ € 24.731
Participatieregeling 18+	€ 180	6% ⁴⁷	23 volwassenen	31 volwassenen	€ 5.580	+ € 1.440

Tabel 4.4.2 Programmakosten bij scenario: Bladel

Regeling	Kosten gemeente per gebruiker	Verwacht bereik	Gebruikers bij doelgroep 120% Wsm	Verwachte gebruikers bij doelgroep 130% Wsm	Totale kosten	Meerkosten tov huidige situatie
Collectieve zorgverzekering	Verschilt per pakket	39%	264 volwassenen	330 volwassenen	€ 197.272	+ € 39.642
Participatieregeling 18+	€ 180	10%	56 volwassenen	61 volwassenen	€ 10.980	+ € 900

Tabel 4.4.3 Programmakosten bij scenario: Eersel

Regeling	Kosten gemeente per gebruiker	Verwacht bereik	Gebruikers bij doelgroep 120% Wsm	Verwachte gebruikers bij doelgroep 130% Wsm	Totale kosten	Meerkosten tov huidige situatie
Collectieve zorgverzekering	Verschilt per pakket	45%	276 volwassenen	343 volwassenen	€ 206.185	+ € 40.423
Participatieregeling 18+	€ 180	8%	36 volwassenen	45 volwassenen	€ 8.100	+ € 1.620

Tabel 4.4.4 Programmakosten bij scenario: Oirschot

Regeling	Kosten gemeente per gebruiker	Verwacht bereik	Gebruikers bij doelgroep 120% Wsm	Verwachte gebruikers bij doelgroep 130% Wsm	Totale kosten	Meerkosten tov huidige situatie
Collectieve zorgverzekering	Verschilt per pakket	25%	144 volwassenen	173 volwassenen	€ 103.821	+ € 17.304
Participatieregeling 18+	€ 180	7%	27 volwassenen	35 volwassenen	€ 6.300	+ € 1.440
Stichting Leergeld ⁴⁸	€ 387,63	56%	133 kinderen	154 kinderen	€ 59.695	+ € 8.140

⁴⁷ Bij het genoemde bereik van 2023 in de Inkomens Effectrapportage is in overleg met de gemeente 2 procent bij de Participatieregeling 18+ opgeteld voor alle gemeentes.

⁴⁸ De genoemde bedragen bij Stichting Leergeld zijn niet in hun volledigheid toe te schrijven als extra kosten voor de gemeente.

Tabel 4.4.5 Programmakosten bij scenario: Reusel-De Mierden

Regeling	Kosten gemeente per gebruiker	Verwacht bereik	Gebruikers bij doelgroep 120% Wsm	Verwachte gebruikers bij doelgroep 130% Wsm	Totale kosten	Meerkosten tov huidige situatie
Collectieve zorgverzekering	Verschilt per pakket	45%	167 volwassenen	205 volwassenen	€ 121.517	+ € 22.363
Participatieregeling 18+	€ 180	10%	30 volwassenen	33 volwassenen	€ 5.940	+ € 540

Wat valt op?

Bovenstaande tabellen worden samengevat in onderstaand totaaloverzicht.

Tabel 4.4.6 Totaaloverzicht meerkosten programmakosten Kempengemeenten

Scenario	Collectieve zorgverzekering	Participatieregeling 18+	Stichting Leergeld
Bergeijk	€ 24.731	€ 1.440	-
Bladel	€ 39.642	€ 900	-
Eersel	€ 40.423	€ 1.620	-
Oirschot	€ 17.304	€ 1.440	€ 8.140
Reusel-De Mierden	€ 22.363	€ 540	-

De belangrijkste bevindingen zijn:

- Logischerwijs nemen de programmakosten voor alle Kempengemeenten toe wanneer de inkomensgrenzen van de betreffende regelingen worden verruimd⁴⁹.
- Verhoudingsgewijs is de toename in programmakosten voor de collectieve zorgverzekering groter dan voor de participatieregeling omdat de collectieve zorgverzekering een hoger bereik (dus meer gebruikers) heeft.

⁴⁹ Echter, de mogelijkheid bestaat dat een verruiming van inkomensgrenzen leidt tot minder aanvragen voor de individuele bijzondere bijstand, omdat meer inwoners van de beschikbare regelingen gebruik kunnen maken. Hoe groot dit effect is, is in dit onderzoek niet te bepalen.

Bijlage 1. Overzicht minimaregelingen

Tabel B1.1 Gemeentelijke minimaregelingen in de Kempengemeenten

Regeling	Inkomensgrens t.o.v. Wsm 2024	(Maximaal) bedrag
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	100% Wsm	Tarieven verschillen per huishoudgrootte. Er is gerekend met de volgende prijzen (gemiddeldes van de vijf gemeenten). Afvalstoffenheffing (vast + variabel): EP ⁵⁰ : € 189,53 MP ⁵¹ : € 239,25 Rioolheffing: EP: € 113,70 MP: € 193,04 Waterschapsbelasting (watersysteemheffing + zuiveringsheffing): EP: € 118,38 MP: € 247,74
Bijzondere bijstand	N.v.t.	Situatieafhankelijk
Individuele inkomenstoeslag	Drie jaar of langer tot 105% Wsm	Alleenstaande: € 375 Alleenstaande ouder: € 500 Paren: € 550
Collectieve zorgverzekering	120% Wsm	Er is gerekend met CZ Gemeente Extra voor alle huishoudtypes. CZ: Er is een basispakket van €143 (zorgbewustpolis) en de volgende aanvullende pakketten kunnen worden toegevoegd: <ul style="list-style-type: none"> o Start €25,90; volledige vergoeding dus €143 i.p.v. €168,90 o Extra €49,26; volledige vergoeding dus €143 i.p.v. €192,26 o Extra Uitgebreid €60,02; vergoeding van €49,26 dus €153,76 i.p.v. €203,02 VGZ: Er is een basispakket van €146,95 en de volgende aanvullende pakketten kunnen worden toegevoegd: <ul style="list-style-type: none"> o Compact €24,40; volledige vergoeding dus €146,95 i.p.v. €171,35 o Compleet €54,25; volledige vergoeding dus €146,95 i.p.v. €201,20 o Compleet met €0 eigen risico €83,15; vergoeding van €54,25 dus €175,85 i.p.v. €259
Participatieregeling volwassenen	120% Wsm	€ 180 per volwassene per jaar
Stichting Leergeld	130% Wsm ⁵²	Een gemiddeld verstrekingsbedrag per kind in de vijf gemeenten (€ 353) in 2023.
Studietoeslag	Specifieke doelgroep	25% van het wettelijk bruto minimum loon, dat voor belanghebbende geldt.

⁵⁰ Eenpersoonshuishouden.

⁵¹ Meerpersoonshuishouden.

⁵² In Oirschot wordt een inkomensgrens tot 120 procent Wsm gehanteerd. Dit is echter geen harde grens.

Bijlage 2. Financieel maandoverzicht

In deze bijlage staat per huishoudtype het financieel maandoverzicht. De tabellen geven een overzicht van de maandelijkse inkomsten en uitgaven, bij gebruikmaking van alle landelijke en lokale regelingen. De bedragen die horen bij de huishoudelijke uitgaven en reserveringsuitgaven zijn afkomstig van het Nibud.

Tabel B2.1 Alleenstaande, niet AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	Langdurige minima 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl. VT	1.284	1.412	1.541	1.669	1.284
Bijdragen Rijk					
Huurtoeslag	372	372	372	367	372
Zorgtoeslag	123	123	123	123	123
Totaal bijdragen Rijk	495	495	495	490	495
Totaal inkomsten	1.779	1.907	2.036	2.159	1.779
Uitgaven					
Huur	624	624	624	624	624
Gas, water, elektra	154	154	154	154	154
Telefoon, internet en televisie	63	63	63	63	63
Gemeentelijke heffingen	35	35	35	35	35
(Collectieve) zorgverzekering	192	192	192	164	192
Overige verzekeringen	23	23	23	23	23
Vervoer	20	20	20	20	20
Reserveringsuitgaven	215	215	215	215	215
Huishoudelijke uitgaven	305	305	305	305	305
Werkgerelateerde uitgaven	0	70	70	70	0
Totaal uitgaven	1.631	1.701	1.701	1.672	1.631
Budget exclusief regelingen gemeente	148	206	335	487	148
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	35	0	0	0	35
Korting collectieve zorgverzekering	49	49	49	0	49
Individuele inkomstenstoeslag	0	0	0	0	31
Participatieregeling 18+	15	15	15	0	15
Stichting Leergeld	0	0	0	0	0
Totaal regelingen gemeente	99	64	64	0	131
Budget inclusief regelingen gemeente	247	271	399	487	279
Normbedrag sociale participatie	117	117	117	117	117
Budget na alle uitgaven	130	154	282	370	162
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	31	89	218	370	31

Tabel B2.2 Alleenstaande ouder met kinderen van 8 en 13 jaar, niet AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	Langdurige minima 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl. VT	1.284	1.412	1.541	1.669	1.284
Bijdragen Rijk					
Huurtoeslag	420	420	420	420	420
Zorgtoeslag	123	123	123	123	123
Combinatiekorting	0	41	47	52	0
Kinderbijslag	246	246	246	246	246
Kindgebonden budget	753	753	753	753	753
Totaal bijdragen Rijk	1.542	1.583	1.589	1.595	1.542
Totaal inkomsten	2.826	2.995	3.129	3.264	2.826
Uitgaven					
Huur	698	698	698	698	698
Gas, water, elektra	245	245	245	245	245
Telefoon, internet en televisie	75	75	75	75	75
Gemeentelijke heffingen	57	57	57	57	57
(Collectieve) zorgverzekering	192	192	192	164	192
Overige verzekeringen	29	29	29	29	29
Onderwijs	74	74	74	74	74
Kosten BSO ⁵³	0	51	12	18	0
Vervoer	53	53	53	53	53
Reserveringsuitgaven	338	338	338	338	338
Huishoudelijke uitgaven	583	583	583	583	583
Werkgerelateerde uitgaven	0	70	70	70	0
Totaal uitgaven	2.344	2.465	2.426	2.403	2.344
Budget exclusief regelingen gemeente	482	530	704	860	482
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	57	0	0	0	57
Korting collectieve zorgverzekering	49	49	49	0	49
Individuele inkomensvoet	0	0	0	0	42
Participatieregeling 18+	15	15	15	0	15
Stichting Leergeld	59	59	59	59	59
Totaal regelingen gemeente	180	123	123	59	221
Budget inclusief regelingen gemeente	662	653	827	919	704
Normbedrag sociale participatie	250	250	250	250	250
Budget na alle uitgaven	412	403	577	669	454
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	232	280	454	610	232

⁵³ De kosten voor BSO zijn in de begroting al verrekend met de kinderopvangtoeslag.

Tabel B2.3 Paar zonder kinderen, niet AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	Langdurige minima 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl. VT	1.834	2.017	2.201	2.384	1.834
Bijdragen Rijk					
Huurtoeslag	389	389	366	303	389
Zorgtoeslag	236	236	217	173	236
Totaal bijdragen Rijk	625	625	583	476	625
Totaal inkomsten	2.459	2.642	2.784	2.860	2.459
Uitgaven					
Huur	698	698	698	698	698
Gas, water, elektra	189	189	189	189	189
Telefoon, internet en televisie	75	75	75	75	75
Gemeentelijke heffingen	57	57	57	57	57
(Collectieve) zorgverzekering	385	385	385	328	385
Overige verzekeringen	37	37	37	37	37
Vervoer	40	40	40	40	40
Reserveringsuitgaven	326	326	326	326	326
Huishoudelijke uitgaven	553	553	553	553	553
Werkgerelateerde uitgaven	0	70	70	70	0
Totaal uitgaven	2.359	2.429	2.429	2.372	2.359
Budget exclusief regelingen gemeente	100	214	355	488	100
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	57	0	0	0	57
Korting collectieve zorgverzekering	99	99	99	0	99
Individuele inkomstenstoelage	0	0	0	0	46
Participatieregeling 18+	30	30	30	0	30
Stichting Leergeld	0	0	0	0	0
Totaal regelingen gemeente	185	129	129	0	231
Budget inclusief regelingen gemeente	286	342	484	488	331
Normbedrag sociale participatie	191	191	191	191	191
Budget na alle uitgaven	95	151	293	297	140
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	-91	23	164	297	-91

Tabel B2.4 Paar met kinderen van 8 en 13 jaar, niet AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	Langdurige minima 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl. VT	1.834	2.017	2.201	2.384	1.834
Bijdragen Rijk					
Huurtoeslag	420	420	396	333	420
Zorgtoeslag	236	236	217	173	236
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	246	246	246	246	246
Kindgebonden budget	463	463	463	463	463
Totaal bijdragen Rijk	1.365	1.365	1.322	1.215	1.365
Totaal inkomsten	3.199	3.383	3.523	3.599	3.199
Uitgaven					
Huur	698	698	698	698	698
Gas, water, elektra	282	282	282	282	282
Telefoon, internet en televisie	87	87	87	87	87
Gemeentelijke heffingen	57	57	57	57	57
(Collectieve) zorgverzekering	385	385	385	328	385
Overige verzekeringen	41	41	41	41	41
Onderwijs	74	74	74	74	74
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	73	73	73	73	73
Reserveringsuitgaven	453	453	453	453	453
Huishoudelijke uitgaven	734	734	734	734	734
Werkgerelateerde uitgaven	0	70	70	70	0
Totaal uitgaven	2.883	2.953	2.953	2.897	2.883
Budget exclusief regelingen gemeente	316	429	570	703	316
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	57	0	0	0	57
Korting collectieve zorgverzekering	99	99	99	0	99
Individuele inkomensvoet	0	0	0	0	46
Participatieregeling 18+	30	30	30	0	30
Stichting Leergeld	59	59	59	59	59
Totaal regelingen gemeente	244	187	187	59	290
Budget inclusief regelingen gemeente	560	617	757	762	606
Normbedrag sociale participatie	325	325	325	325	325
Budget na alle uitgaven	235	292	432	437	281
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	-9	104	245	378	-9

Tabel B2.5 Alleenstaande, AOW-gerechtigd

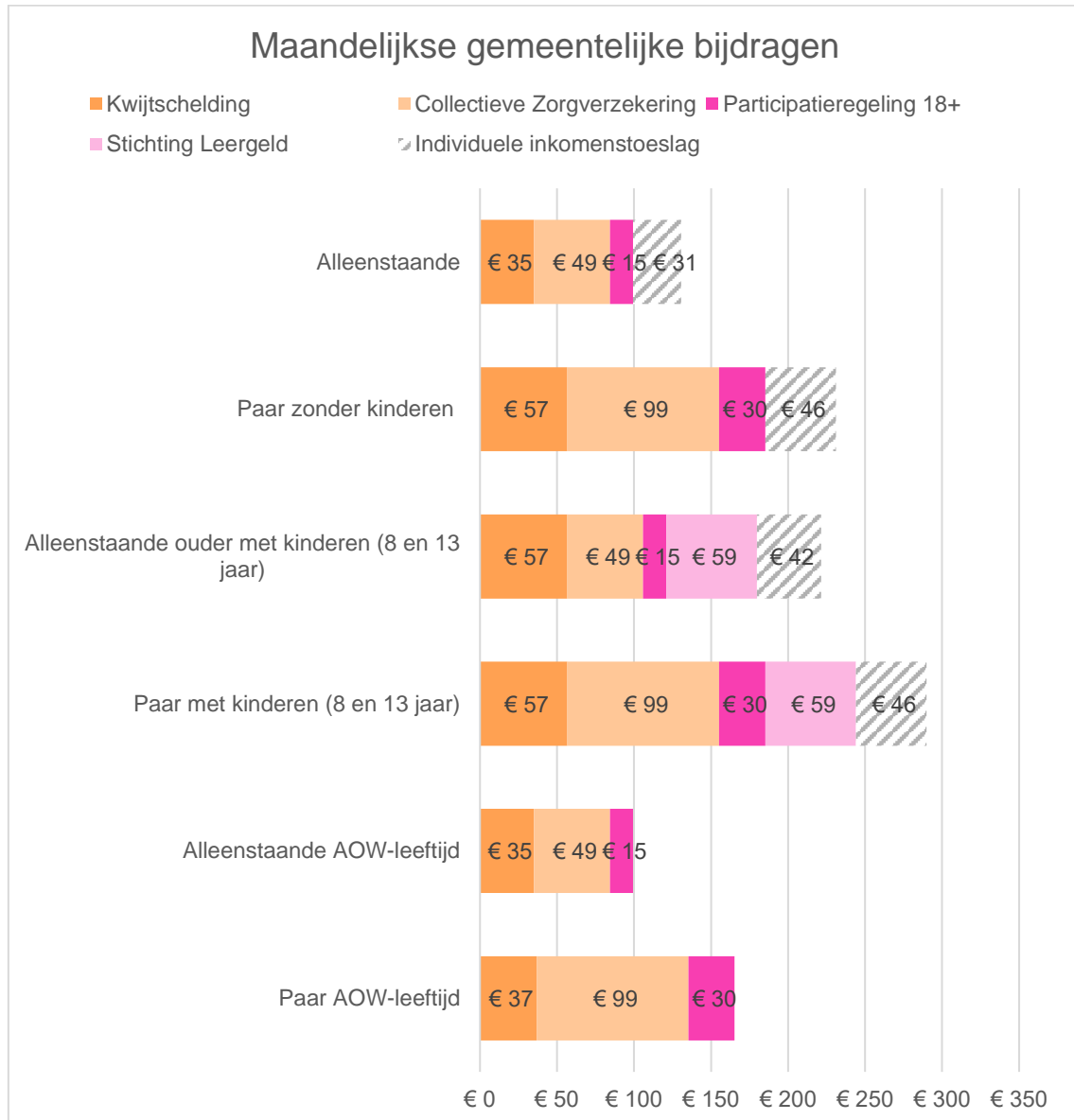
Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm
Inkomsten				
Netto inkomen incl. VT	1.426	1.568	1.711	1.853
Bijdragen Rijk				
Huurtoeslag	374	374	337	276
Zorgtoeslag	123	123	123	123
Totaal bijdragen Rijk	497	497	460	399
Totaal inkomsten	1.923	2.065	2.171	2.252
Uitgaven				
Huur	624	624	624	624
Gas, water, elektra	193	193	193	193
Telefoon, internet en televisie	63	63	63	63
Gemeentelijke heffingen	35	35	35	35
(Collectieve) zorgverzekering	192	192	192	198
Overige verzekeringen	14	14	14	14
Vervoer	17	17	17	17
Reserveringsuitgaven	217	217	217	217
Huishoudelijke uitgaven	296	296	296	296
Totaal uitgaven	1.651	1.651	1.651	1.657
Budget exclusief regelingen gemeente	272	414	520	595
Regelingen gemeente				
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	35	0	0	0
Korting collectieve zorgverzekering	49	49	49	0
Participatieregeling 18+	15	15	15	0
Stichting Leergeld	0	0	0	0
Totaal regelingen gemeente	99	64	64	0
Budget inclusief regelingen gemeente	371	479	584	595
Normbedrag sociale participatie	111	111	111	111
Budget na alle uitgaven	260	368	473	484
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	161	303	409	484

Tabel B2.6 Paar, AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm
Inkomsten				
Netto inkomen incl. VT	1.932	2.126	2.319	2.512
Bijdragen Rijk				
Huurtoeslag	412	412	386	337
Zorgtoeslag	236	219	192	164
Totaal bijdragen Rijk	648	631	578	501
Totaal inkomsten	2.580	2.757	2.897	3.013
Uitgaven				
Huur	698	698	698	698
Gas, water, elektra	236	236	236	236
Telefoon, internet en televisie	75	75	75	75
Gemeentelijke heffingen	57	57	57	57
(Collectieve) zorgverzekering	385	385	385	396
Overige verzekeringen	17	17	17	17
Vervoer	34	34	34	34
Reserveringsuitgaven	328	328	328	328
Huishoudelijke uitgaven	537	537	537	537
Totaal uitgaven	2.366	2.366	2.366	2.378
Budget exclusief regelingen gemeente	214	390	531	635
Regelingen gemeente				
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	57	0	0	0
Korting collectieve zorgverzekering	99	99	99	0
Participatieregeling 18+	30	30	30	0
Stichting Leergeld	0	0	0	0
Totaal regelingen gemeente	185	129	129	0
Budget inclusief regelingen gemeente	399	519	659	635
Normbedrag sociale participatie	179	179	179	179
Budget na alle uitgaven	220	340	480	456
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	35	211	352	456

Bijlage 3. Uitsplitsing gemeentelijke bijdragen

Figuur B3.1. Maandelijkse gemeentelijke bijdrage per huishouden bij een (langdurig) inkomen van 100 procent Wsm.

Bijlage 4. Bedrag collectieve zorgverzekering

In hoofdstuk 1 zijn voor de collectieve zorgverzekering alleen de aantallen van CZ gebruikt en niet van VGZ, omdat voor VGZ alleen een totaal aantal is aangeleverd. Onderscheid naar gemeente was niet mogelijk. Voor het scenario is met de gemeenten afgesproken om wel tot cijfers van de VGZ te komen op basis van enkele aannames om een zo accuraat mogelijk beeld van de kosten te kunnen geven.

De volgende aannames zijn gedaan:

- De verhouding verstrekkingen per gemeente is voor VGZ hetzelfde als voor CZ.
- De verhouding pakketkeuze per gemeente is voor VGZ hetzelfde als voor CZ. Hierbij wordt uitgegaan van:
 - CZ pakket Start is vergelijkbaar met VGZ pakket Compact.
 - CZ pakketten Extra en Extra uitgebreid staan samen gelijk aan VGZ pakket Compleet.
- Alleen de volwassenen die gebruik maken van CZ worden meegenomen in de aantallen. Kinderen zijn automatisch meeverzekerd en leiden niet tot extra kosten voor de gemeente.
- Volwassenen die enkel van de basisverzekering gebruikmaken worden buiten beschouwing gelaten. Alleen voor aanvullende pakketten geldt een bijdrage van de gemeente.

De cijfers van CZ leiden tot de verhoudingen zoals weergegeven in onderstaande tabel. Dezelfde verhouding is aangehouden voor VGZ wat leidt tot de totalen zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel B4.1 CZ en VGZ totalen Kempengemeenten

	Bergeijk	Bladel	Eersel	Oirschot	Reusel-De Mierden	Totaal
CZ volwassenen	163	213	223	116	135	850
Verhouding	19,2%	25,1%	26,2%	13,6%	15,9%	100%
VGZ volwassenen*	39	51	54	28	32	204

* Berekend met de percentages van CZ.

De totalen zijn vervolgens omgezet naar een verhouding per pakket. Deze was bekend voor de pakketten van CZ en zijn berekend voor VGZ, zie onderstaande tabel.

Tabel B4.2 CZ en VGZ pakketten Kempengemeenten

	Bergeijk	Bladel	Eersel	Oirschot	Reusel-De Mierden	Totaal
CZ Start	2	4	2	1	4	13
CZ Extra + Extra uitgebreid	161	209	221	115	131	837
Percentage Start	1,2%	1,9%	0,9%	0,9%	3,0%	1,5%
Percentage Extra + Extra uitgebreid	98,8%	98,1%	99,1%	99,1%	97,0%	98,5%
VGZ Compact*	0	1	0	0	1	2
VGZ Compleet*	39	50	53	28	31	201

* Berekend met de percentages van CZ.

Bijlage 5. Verkorte begrotingen per huishoudtype

Tabel B5.1 Alleenstaande, niet AOW-gerechtigd

	100%	110%	120%	130%	Langdurige minima 100%
Inkomsten uitkering of werk	1.284	1.412	1.541	1.669	1.284
Landelijke toeslagen en regelingen	495	495	495	490	495
Gemeentelijke regelingen	99	64	64	0	131
Scenario gemeentelijke regelingen	0	0	0	64	0
<i>Subtotaal inkomsten</i>	<i>1.878</i>	<i>1.971</i>	<i>2.100</i>	<i>2.223</i>	<i>1.909</i>
Basisuitgaven	1.631	1.701	1.701	1.672	1.631
Uitgaven participatie	117	117	117	117	117
<i>Subtotaal uitgaven</i>	<i>1.748</i>	<i>1.818</i>	<i>1.818</i>	<i>1.789</i>	<i>1.748</i>
Budget na alle uitgaven	130	154	282	434	162
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	31	89	218	370	31

Tabel B5.2 Alleenstaande ouder met kinderen van 8 en 13 jaar, niet AOW-gerechtigd

	100%	110%	120%	130%	Langdurige minima 100%
Inkomsten uitkering of werk	1.284	1.412	1.541	1.669	1.284
Landelijke toeslagen en regelingen	1.542	1.583	1.589	1.595	1.542
Gemeentelijke regelingen	180	123	123	59	221
Scenario gemeentelijke regelingen	0	0	0	64	0
<i>Subtotaal inkomsten</i>	<i>3.006</i>	<i>3.118</i>	<i>3.252</i>	<i>3.387</i>	<i>3.047</i>
Basisuitgaven	2.344	2.465	2.426	2.403	2.344
Uitgaven participatie	250	250	250	250	250
<i>Subtotaal uitgaven</i>	<i>2.594</i>	<i>2.715</i>	<i>2.676</i>	<i>2.653</i>	<i>2.594</i>
Budget na alle uitgaven	412	403	577	733	454
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	232	280	454	610	232

Tabel B5.3 Paar zonder kinderen, niet AOW-gerechtigd

	100%	110%	120%	130%	Langdurige minima 100%
Inkomsten uitkering of werk	1.834	2.017	2.201	2.384	1.834
Landelijke toeslagen en regelingen	625	625	583	476	625
Gemeentelijke regelingen	185	129	129	0	231
Scenario gemeentelijke regelingen	0	0	0	129	0
<i>Subtotaal inkomsten</i>	<i>2.644</i>	<i>2.771</i>	<i>2.912</i>	<i>2.989</i>	<i>2.690</i>
Basisuitgaven	2.359	2.429	2.429	2.372	2.359
Uitgaven participatie	191	191	191	191	191
<i>Subtotaal uitgaven</i>	<i>2.550</i>	<i>2.620</i>	<i>2.620</i>	<i>2.563</i>	<i>2.550</i>
Budget na alle uitgaven	95	151	293	426	140
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	-91	23	164	297	-91

Tabel B5.4 Paar met kinderen van 8 en 13 jaar, niet AOW-gerechtigd

	100%	110%	120%	130%	Langdurige minima 100%
Inkomsten uitkering of werk	1.834	2.017	2.201	2.384	1.834
Landelijke toeslagen en regelingen	1.365	1.365	1.322	1.215	1.365
Gemeentelijke regelingen	244	187	187	59	290
Scenario gemeentelijke regelingen	0	0	0	129	0
<i>Subtotaal inkomsten</i>	<i>3.443</i>	<i>3.570</i>	<i>3.710</i>	<i>3.787</i>	<i>3.489</i>
Basisuitgaven	2.883	2.953	2.953	2.897	2.883
Uitgaven participatie	325	325	325	325	325
<i>Subtotaal uitgaven</i>	<i>3.208</i>	<i>3.278</i>	<i>3.278</i>	<i>3.222</i>	<i>3.208</i>
Budget na alle uitgaven	235	292	432	565	281
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	-9	104	245	378	-9

Tabel B5.5 Alleenstaande, AOW-gerechtigd

	100%	110%	120%	130%
Inkomsten uitkering of werk	1.426	1.568	1.711	1.853
Landelijke toeslagen en regelingen	497	497	460	399
Gemeentelijke regelingen	99	64	64	0
Scenario gemeentelijke regelingen	0	0	0	64
<i>Subtotaal inkomsten</i>	<i>2.022</i>	<i>2.130</i>	<i>2.235</i>	<i>2.317</i>
Basisuitgaven	1.651	1.651	1.651	1.657
Uitgaven participatie	111	111	111	111
<i>Subtotaal uitgaven</i>	<i>1.762</i>	<i>1.762</i>	<i>1.762</i>	<i>1.768</i>
Budget na alle uitgaven	260	368	473	549
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	161	303	409	484

Tabel B5.6 Paar, AOW-gerechtigd

	100%	110%	120%	130%
Inkomsten uitkering of werk	1.932	2.126	2.319	2.512
Landelijke toeslagen en regelingen	648	631	578	501
Gemeentelijke regelingen	185	129	129	0
Scenario gemeentelijke regelingen	0	0	0	129
<i>Subtotaal inkomsten</i>	<i>2.766</i>	<i>2.885</i>	<i>3.025</i>	<i>3.142</i>
Basisuitgaven	2.366	2.366	2.366	2.378
Uitgaven participatie	179	179	179	179
<i>Subtotaal uitgaven</i>	<i>2.545</i>	<i>2.545</i>	<i>2.545</i>	<i>2.557</i>
Budget na alle uitgaven	220	340	480	585
Budget bij <u>geen</u> gebruik gemeentelijke regelingen	35	211	352	456

